

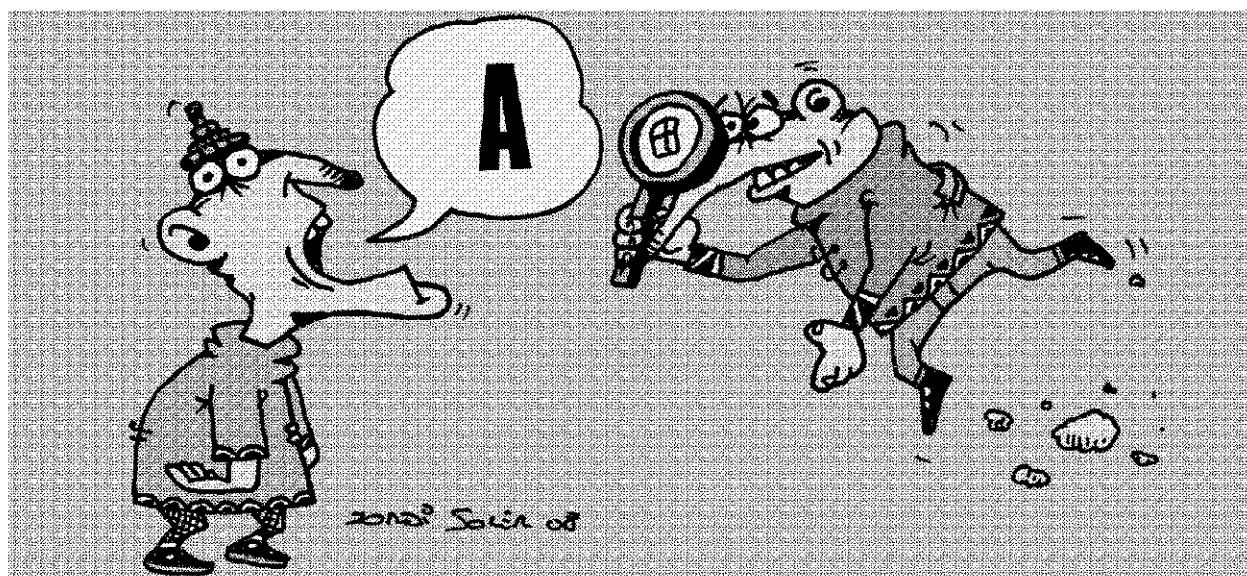

RECU LL DE PREMSA

I Congrés de Internacional de Neologia

8 al 10 de maig de 2008

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

JORDI SOLER

La vida secreta de les paraules

Dos centenars d'experts es miren la neologia amb lupa en un congrés internacional

DANIEL LUJÁN / Barcelona
● Els dies 8, 9 i 10 de maig es va celebrar a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona i a la de l'Acadèmia de Medicina el I Con-

grés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques. L'impulsor del congrés, però, no ha estat l'IEC, sinó l'Observatori de Neologia (Obneo), amb Maria Teresa Cabré al

capdavant. L'Obneo, que posa la lupa sobre la llengua dels mitjans de comunicació, ha volgut aquests dies atreure l'atenció de la societat i convidar-la a la reflexió.

Un congrés, no és cap novetat (reproduceixo literalment una de les accepcions que d'aquesta paraula recull el DIEC2) és una «reunió de savis, estudiosos, professionals o polítics vinguts de diversos indrets per a discutir qüestions de llur especialitat». Però també és una manera de presentar-se davant de la societat, de cridar-ne l'atenció, de dir som aquí i fem coses interessants. Encara que aquestes coses interessants només interessin realment els especialistes.

L'avantatge d'un congrés en llengües romàniques com aquest, a part de la relativa intercomprensió, és que els resultats de la recerca en una llengua es poden aprofitar fàcilment en una altra. Amb tot, cal reconèixer que si alguna llengua és capdavantera en aquesta matèria

és la llengua catalana.

Per a l'assistent passiu a un congrés com aquest, l'important és veure com està el pati i intentar quedar-se amb el màxim d'idees noves per rumiar-hi després, en espera que surtin les actes. El congrés ha consistit, bàsicament, en cinc conferències i una cinquantena de comunicacions (de les quals l'assistent es perdia, per coincidència horària, una quarantena). D'aquestes, sis comunicacions feien referència explícita al català: neologia en els corpus orals, els mitjans de comunicació, la parla juvenil, l'adaptació fònica dels manlleus, els nous gal·licismes en textos andorrans i nord-catalans i el règim dels verbs neològics. Totes francament interessants, si bé alguna va semblar estar poc preparada.

També s'hi va presentar

la feina que fan diversos observatoris de neologia. L'Obneo, l'amfitrió del congrés, fa arribar periòdicament el resultat de la seva recerca a la Secció Filològica de l'IEC. Si l'acadèmia considera que les paraules detectades compleixen una sèrie de requisits, entraran en el corpus normatiu. De fet, aquest és bàsicament el sentit de les successives edicions dels diccionaris: entrar-hi els neologismes. Com fa cada any *Lo Zingarelli* en el cas de l'italià.

Crida l'atenció l'escassa participació del Termcat en el congrés. També dels mitjans de comunicació, a part de la d'Oriol Camps, que va suggerir que els neologismes en català són molt més formals que en altres llengües. De fet, els periodistes se'n queixen sovint. I és la llengua dels periodistes, amb

el filtratge d'una legió de lingüistes en la premsa escrita, el que es miren amb lupa els especialistes en neologia. Això ens porta a pensar que, a banda de la revisió, en els mitjans de comunicació caldria un espai més gran per a la reflexió lingüística. Al cap i a la fi, la llengua és l'eina principal del periodista.

Un cop conclusa la primera edició del congrés, i quan encara no s'ha triat la seu de la pròxima edició (potser São Paulo o potser Milà), ha arribat l'hora de l'avaluació i d'esperar que les actes efectivament es publiquin ben aviat. I que es pengin a internet.

L'homenatge oficial va ser per al quebequès Jean-Claude Boulanger, prolífic neologista en llengua francesa. Al seu torn, la conferència que va pronunciar va ser un subtil homenatge a Teresa Cabré.

Filòlegs de tota la romanística desborden la seu de l'IEC en el I Congrés Internacional de Neologia

Paraules noves per dir-ho tot

Albert Pla Nuñart
BARCELONA

Un congrés és un munt de gent despistada amb cara de bona persona i poc glamur; fent equilibris per estirar un croissant sense que els caigui la bossa llampant que els han regalat farcida de triptics i gadgets diversos. Una cursa popular il·lustrada en què el dorsal és una targeta amb el teu nom i el diploma d'haver acabat ja el tens tot just entrar. Un esplet de becaries amb el somriure clar dels catecúmens. Un grupet selecte de polítics i eminències que primer es riuen les gràcies i després diran mots solemnes i es posaran pels nivells des d'un pedestal assetjat d'enveges. Un ponent que arriba suant d'angúnia perquè no sap fer anar el Powerpoint. I és, sobretot, l'excusa perfecta per fer turisme i contactar amb altres llengües afegint quatre ratlles a un currículum que aspira a garantir un sou vitalici.

La Casa de Convalescència i les precioses rajoles d'on Passoles en tenen el cul pelat, de congressos, i són un marc digne i resignat a tota mena de xocolatades institucionals. Del 7 al 10 de maig els neòlegs de les llengües romàniques van pren-

dre la venerable seu de l'IEC, que incapaç de contenir els més de 200 inscrits va haver de demanar auxili a la seva il·lustre veïna, l'Acadèmia de Medicina.

Resistint la globalització

Quatre dies intensos de conferències, comunicacions i debats entorn un fet evident i ineluctable: les llengües vives ho han de poder dir tot en un món que canvia frenèticament sota el bombardeig uniformitzador de la globalització. Poder-ho dir tot amb veu pròpia, defugint els cales que erosionen la identitat, va fer unir forces als experts en llengües filles d'aquell llatí que sota aquestes ma-

La neologia, més que una ciència abstracta, és un exercici d'ordenació i coherència

teixes voltes ressonava com a *llingua franca* de cultura quan metges barbuts hi feien disseccions.

Morta i enterrada la llengua mare, l'organització va voler reforçar la unitat familiar amb la brillant i econòmica idea de prescindir de la traducció, i els congressistes van obrir de bat a bat les orelles per entendre's en català, espanyol, francès, portuguès, italià, romanès, gallec, occità, asturià i aragonès, mig refiats de l'instint filològic mig esperant que l'Esperit Sant de la imminent Pentecosta els insuflés el do de llengües enmig de la lllevantada que asotava la ciutat.

Política d'aparador

Potser perquè no bufava prou, així que una parisenea acabava de parlar a la Sala Pi Sunyer, els francesos sortien rabent cap a la Prat de la Riba, on engegava un quebequès, i deixaven amb la paraula a la boca l'occità que ja els donava la benvinguda. Els espanyols, en canvi, acudien fidelment a tot el que es feia en català, conscients que en això de la neologia som els pioners mundials. Pioners, esclar, amb permis dels quebequesos, perquè, aïllas, les llengües minoritzades tenen un munt de metges al capçal del lit, auscul-

La Casa de Convalescència de l'Antic Hospital de la Santa Creu acull la seu de l'IEC. JORDI GARCIA

tant si el pols és regular, i re-ceptant diccionaris i més diccionaris en una política d'aparador que l'administració unta sense manies. Potser per la mala consciència de no poder recuperar el carer amb la necessària coerció institucional.

I aquesta aliança estratègica entre acadèmics que busquen honors i polítics que han de fer veure que fan moltes coses, massa sovint acaba en una exuberància de sigles i acrònims (Obneo, IULA, Iulaterm, Neorom, Neoxoc, Neoroc),

en una inflació de publicacions i webs, que, analitzada amb rigor científic, no guarda proporció amb el valor intel·lectual i pràctic dels resultats que dona.

La neologia, més que una ciència abstracta, és un exercici d'ordenació i coherència que en llengües fortes com l'anglès ja resol la mateixa dinàmica del mercat, les editorials i els grans mitjans. En llengües amenaçades, en canvi, ha de ser part essencial de la planificació lingüística i exigeix un esforç més conscient i delibe-

rat. Però és la feina que no es veu, fent costat als tècnics de la llengua que es barallen amb la realitat cada dia, la que necessitem. Més que observadors que ens observin des d'una burocratitzada taula acadèmica i detectin el neologisme *inefic* en les pàgines d'aquest diari —com qui fa descobrir al burgès que parla en prosa—, necessitem assessors competents que debatien en peú d'igualtat sobre problemes reals sense estar pendents de rèdits curriculars ni de penjar-se medalles. ■

Dilemes neològics dels mitjans de comunicació catalans

● 'Culebrón'

Neologisme expressiu en què costa decidir entre l'adaptació fonètica (*culebrón*), morfològica (*culebro*) o la creació lèxica (*teleembolic*). El dubte i la falta d'un acord entre els mitjans fa difícil plantejar alternatives a la paraula castellana quan ja està molt arrelada, com és el cas de *botellón*.

● Disseccionar

Curios cas en què l'autoritat lingüística s'ha negat a acceptar el doblet verbal de *dissecar* seguint el model *influir* / (*influència*) / *influenciar*. Que és absurd (*disseccionar* no és a cap diccionari i el seu significat és la segona acceptió de *dissecar*) ho evidencia la distància que hi ha entre *dissecar* o *disseccionar* un animal.

● Escalfar

Un neologisme és també una nova acceptió verbal sovint amb un nou règim. Aquí el dilema és saber si els jugadors *escalfen* o s'*escalfen*. En Puyal fa dir s'*escalfen* i el DIEC ho abona, però, atès que això ja vol dir més coses, sembla més funcional un *escalfen* intransitiu que no té cap altre significat.

● Finguer

Les passarel·les telescòpiques que connecten l'aeroport amb l'avió es van començar a designar amb l'anglicisme *finger*, que l'anglès ja no recull amb aquest valor (passa el mateix amb *fiting*). En casos així seria bo tenir els reflexos que té l'anglès pels estrangerismes i potenciar-ne la versió catalanitzada.

● Patera

La precària nau dels immigrants viu una estranya esquizofrènia amb la variant *pastera*, mot català de sempre que designa barques sense quilla per analogia amb l'atuell de pastar pa. L'emigració al XIX de colònies de pescadors catalans a costes andaluses fa sospitar que *patera* és *pastera* alterada per la parla d'allà.

● Programari

Al costat de *maquinar* lluita amb els potents *software* i *hardware* amb menys èxit que els francesos *logiciel* i *matériel* però plantant cara en els documents oficials. La resistència dels parlants evidencia fins a quin punt el món de les noves tecnologies viu una fortíssima colonització de l'anglès.

LETRA PEQUEÑA

Magí Camps

Barcelona y la neología

Uno de los baremos que se emplean para constatar la vitalidad de una lengua es la capacidad de creación de nuevas palabras, los neologismos. Por ello, para que una lengua sea completa, ha de poder funcionar en todos los ámbitos y nutrirse de nuevas voces cuando aparecen objetos, funciones o acciones que antes no existían en su ámbito de uso. Acuagim, antienvjecimiento, bloguero, ciberpederasta, compostaje, ecosocialista, shawarma, sociovergenca, sushi, telebasura o tunear son algunos ejemplos de lo que antes no teníamos y ahora necesitamos nominar. En unos casos tomamos palabras del inglés, del árabe o del japonés, y en otros formamos derivados o compuestos a partir de palabras ya existentes.

La semana pasada se celebró en Barcelona el I Congreso de Neología de les

Llengües Romàniques. La sede barcelonesa no es casual, porque es en esta ciudad donde hace veinte años que funciona el Observatori de Neologia (Universitat Pompeu Fabra), que analiza en los medios de comunicación barceloneses

São Paulo y Milán ya han solicitado celebrar el próximo congreso sobre nuevas palabras

—en catalán y en castellano— la aparición de nuevos términos. Su trabajo, dirigido por Teresa Cabré, es reconocido por filólogos y académicos, hasta el punto de que el IEC consulta sus conclusiones para la elaboración de su

diccionario; también la editorial Larousse, e incluso la RAE ha mostrado su interés. Porque es en el nuevo léxico donde se libra la batalla de las lenguas, y Barcelona está a la vanguardia.

Y ¿cuál ha sido la intención de este congreso? Para unos, un primer paso para llegar a congrega todas las lenguas europeas en el debate de los neologismos. Para otros, la creación de un frente neolatino, con criterios y soluciones compartidas, para plantar cara al todopoderoso inglés. São Paulo y Milán ya han solicitado celebrar la próxima edición, con la intención, además, de avanzar en la intercomprensión entre las hijas del latín.

En todo caso, que estas lenguas hermanas pongan en común sus estrategias y problemas es una buena noticia.●

mcamps@lavanguardia.es

Celebració del primer Congrés Internacional de Neologia a Barcelona

La llengua en un minisúper

El futur del català depèn, entre altres factors, de la seva capacitat d'adaptar-se als canvis socials

JOSEP
Bargalló

En alguns països d'Amèrica Llatina –dels que conec. Mèxic i Costa Rica– les petites botigues familiars de queviures s'havien dit de sempre *pulperías*. Amb els anys, com arreu, van arribar les botigues més grans i amb un concepte més empresarial: els supermercats. De no fa massa temps han aparegut novament botigues petites, de barri, però ja més modernes: els minisúpers. Algú potser parlarà d'antífesi, d'una barbaritat lèxica, de contrasentit... del que sigui, però el cert és que la creació popular ha sabut trobar un nou terme precís per a una nova realitat. Les llengües són organismes vius, tan vius com les societats que les tenen com a pròpies, precisament perquè en són un element fonamental, el vehicle de la seva comunicació oral, escrita, íntima, formal... I les nostres societats es mouen, avancen, innoven... La llengua també ho fa. Encara millor, ho fan els seus parlants.

I aquí comença un petit enrenou: que els parlants vagin tirant i que la ciència que estudia –i normativitza– la llengua es recolgui en ella mateixa, en la seva pretesa puresa històrica –no pas altra cosa que peça de museu o, en aquest cas, de diccionari... O que, tot al contrari, aquesta ciència, la lingüística, esdevingui un conjunt de recursos a disposició dels parlants per fer cada cop més fàcil aquesta adequació constant a la realitat canviant.

AIXÒ, DIT amb un llenguatge més científic, és el que es farà aquests dies a Barcelona en el I Congrés Internacional de Neologia, a la seu de la nostra acadèmia nacional, l'Institut d'Estudis Catalans, i orga-

nitzat per l'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra. És a dir, un munt de savis parlant del dia a dia, demostrant que no és cert el tòpic segons el qual els filòlegs, els lingüistes són –som– una mena de secta dedicada a perseguir qualsevol innovació, a defensar a ultrança –com cavallers medievals fora de segle– la puresa sacrosanta de l'idioma.

A casa nostra, una societat que és referent com a exemple de llengües en contacte –amb la riquesa i la problemàtica que això comporta–, la recerca sobre els neologismes és també una bona eina d'anàlisi sobre l'equilibri i la interferència d'aquestes llengües. El futur del català depèn de molts factors –Fús social, l'oficialització, la capacitat d'integració...–, però també de la seva capacitat d'adaptació a la necessitat dels seus parlants i de la seva relació amb les altres llengües amb les quals conviu. Si el català no sap evolucionar i si que ho fan les llengües del seu entorn, esdevindrà menys útil, una eina de comunicació menys apta que les altres.

En el context del debat suscitat per la presència de la cultura catalana com a convidada d'honor a la Fira del Llibre de Frankfurt 2007, i en el transcurs de la presentació del nostre programa a aquella ciutat alemanya, vaig gosar fer una afirmació que potser fou una mica gruixuda, voluntàriament provocadora, però que continuo mante-

MARTÍN TOGHOLA

Durant segles, el monolingüisme ha estat una virtut i el català l'ha patit. Però, a l'Europa del segle XXI, és el passat

nint: «Mirin, els catalanoparlants som, socialment, més moderns que vostès, els alemanys, perquè nosaltres, tots nosaltres, parlem més d'una llengua, no som monolingües. Parlem català i espanyol, o català i francès, o català i italià i sarà, o, encara més, català, espanyol i francès [...] Molts de vostès, en canvi, són encara monolingües. Això, el monolingüisme, durant segles, ha estat una virtut per a una societat, i nosaltres n'hem patit les conseqüències de no ser-ho. Però, ara, a l'Europa del segle XXI, el monolingüisme és el passat. Ben aviat, les noves generacions europees ja no seran, enlloc, monolingües. Aprofitin, doncs, la nostra experièn-

cia, els nostres encerts i els nostres errors. No ens tinguin por. No reclinin de nosaltres. No tinguin por i sàpiguen mantenir la força de la pròpia llengua en la convivència amb les altres.

Les societats són vives i creixen. I les llengües també. I les llengües que conviuen amb d'altres, en una mateixa societat, han de mantenir-se encara més vives. Han d'obrir minisúpers a cada cantonada. A Barcelona aquests dies es parlarà de tot això. I no és pas casualitat que el I Congrés Internacional de Neologia se celebri, precisament, a casa nostra. Per l'empenta i la solidesa del grup organitzador, sota la direcció de la doctora **Teresa Cabré**, certament, però, de manera fonamental, per la nostra vocació de constituir un referent internacional en tot el debat lingüístic, tant pel que fa als plantejaments d'innovació lingüística com a la voluntat d'incidir en totes les propostes d'harmonització i equilibri dels contactes lingüístics.

AIXÍ, UNA DE les múltiples activitats que, des de l'Institut Ramon Llull –que també dona suport al congrés–, vàrem organitzar a Alemanya l'any passat, van ser les Jornades sobre Multilingüisme a les Ciutats Europees: conviure sense renunciar a la diversitat, que es van celebrar a la Universitat d'Hamburg i que van comptar amb la participació, també, de la Universitat de Barcelona. Posteriorment, i encara avui, l'exposició que s'hi va presentar, sobre el multilingüisme al nostre país, ha anat viatjant per d'altres ciutats alemanyes, amb l'acompanyament de conferències i debats, sempre amb la intenció de presentar les nostres experiències, és a dir, la nostra realitat, les nostres propostes, els nostres dubtes. El nostre propi minisúper. ■
Director de l'Institut Ramon Llull.

Esta es la versión caché conservada por [iMente](http://www.imente.com) de http://www.elperiodico.cat/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAT&idnoticia_PK=507592&idseccio_PK=1006.

La caché de [iMente](http://www.imente.com) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

[Identificar-se](#) [Registrar-se](#) [El periódico](#) [Botiga](#) [Internet](#)

el Periódico.cat

Divendres
maig 2008 9

PORTADA

OPINIÓ

INTERNACIONAL

POLÍTICA

SOCIETAT

CATALUNYA

ECONOMIA

TECNOLOGIA

ESPORTS

OCI I GENT

IQUIN MÓN!

+ SECCIONS

Portada > Opinió imprimir enviar votar

9/5/2008 CELEBRACIÓ DEL PRIMER CONGRÉS INTERNACIONAL DE NEOLOGIA A BARCELONA

La llengua en un minisúper

Durant segles, el monolingüisme ha estat una virtut i el català l'ha patit. Però, a l'Europa del segle XXI, és el passat

- El futur del català depèn, entre altres factors, de la seva capacitat d'adaptar-se als canvis socials

MARTÍN TOGNOLA

JOSEP Bargalló*

En alguns països d'Amèrica Llatina --dels que conec, Mèxic i Costa Rica-- les petites botigues familiars de queviures s'havien dit de sempre *pulperías*. Amb els anys, com arreu, van arribar les botigues més grans i amb un concepte més empresarial: els supermercats. De no fa massa temps han aparegut novament botigues petites, de barri, però ja més modernes: els minisúpers. Algú potser parlarà d'antífesi, d'una barbaritat lèxica, de contrasentit... del que sigui, però el cert és que la creació popular ha sabut trobar un nou terme precís per a una nova realitat. Les llengües són organismes vius, tan vius com les societats que les tenen com a pròpies, precisament perquè en són un element fonamental, el vehicle de la seva comunicació -oral, escrita, íntima, formal--. I les nostres societats es mouen, avancen, innoven... La llengua també ho fa. Encara millor, ho fan els seus parlants. I aquí comença un petit enrenou: que els parlants vagin tirant i que la ciència que estudia --i normativitza-- la llengua es recolgui en ella mateixa, en la seva pretesa puresa històrica --no pas altra cosa que peça de museu o, en aquest cas, de diccionari--. O que, tot al contrari, aquesta ciència, la lingüística, esdevingui un conjunt de recursos a disposició dels parlants per fer cada cop més fàcil aquesta adequació constant a la realitat canviant.

AIXÒ,
DITamb un llenguatge més científic, és el que es farà aquests dies a Barcelona en el I Congrés Internacional de Neologia, a la seu de la nostra acadèmia nacional, l'Institut d'Estudis Catalans, i organitzat per l'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra. És a dir, un munt de savis parlant del dia a dia, demostrant que no és cert el tòpic segons el qual els filòlegs, els lingüistes són --som-- una mena de secta dedicada a perseguir qualsevol innovació, a defensar a ultrança --com cavallers medievals fora de segle-- la puresa sacrosanta de l'idioma.

A casa nostra, una societat que és referent com a exemple de llengües en contacte --amb la riquesa i la problemàtica que això comporta--, la recerca sobre els neologismes és també una bona eina d'anàlisi sobre l'equilibri i la interferència d'aquestes llengües. El futur del català depèn de molts factors --l'ús social, l'oficialització, la capacitat d'integració...--, però també de la seva capacitat d'adaptació a la necessitat dels seus parlants i de la seva relació amb les altres llengües amb les quals conviu. Si el català no sap evolucionar i sí que ho fan les llengües del seu entorn, esdevindrà menys útil, una eina de comunicació menys apta que les altres.

En el context del debat suscitat per la presència de la cultura catalana com a convidada d'honor a la Fira del Llibre de Frankfurt 2007, i en el transcurs de la presentació del nostre programa a aquella ciutat alemanya, vaig gosar fer una afirmació que potser fou una mica gruixuda, voluntàriament provocadora, però que continuo mantenint: "Mirin, els catalanoparlants som, socialment, més moderns que vostès, els alemanys, perquè nosaltres, tots nosaltres, parlem més d'una llengua, no som monolingües. Parlem català i espanyol, o català i francès, o català i italià i sard, o, encara més, català, espanyol i francès... Molts de vostès, en canvi, són encara monolingües. Això, el monolingüisme, durant segles, ha estat una virtut per a una societat, i nosaltres n'hem patit les conseqüències de no ser-ho. Però, ara, a l'Europa del segle XXI, el monolingüisme és el passat. Ben aviat, les noves generacions europees ja no seran, enllac, monolingües. Aprofitin, doncs, la nostra experiència, els nostres encerts i els nostres errors. No ens tinguin por. No recelin de nosaltres. No tinguin por i sàpiguen mantenir la força de la pròpia llengua en la convivència amb les altres".

Les societats són vives i creixen. I les llengües també. I les llengües que conviuen amb d'altres, en una mateixa societat, han de mantenir-se encara més vives. Han d'obrir minisúpers a cada cantonada. A Barcelona aquests dies es parlarà de tot això. I no és pas casualitat que el I Congrés Internacional de Neologia se celebri, precisament, a casa nostra. Per l'empenta i la solidesa del grup organitzador, sota la direcció de la doctora **Teresa Cabré**, certament, però, de manera fonamental, per la nostra vocació de constituir un referent internacional en tot el debat lingüístic, tant pel que fa als plantejaments d'innovació lingüística com a la voluntat d'incidir en totes les propostes d'harmonització i equilibri dels contactes lingüístics.

Conoce hasta el último detalle

FOTOGALERIA: LA SUCCESIÓ DE VLADÍMIR PUTIN

Dmitri Medvédev, nascut el 1965 a Sant Petersburg, en la cerimònia d'investidura com a nou president de Rússia.

EDICIÓ IMPRESA

Aquesta notícia pertany a l'edició en paper

Si ho desitja, pot consultar la versió PDF

Veure fitxer (pdf)

El camino más rápido para encontrar pareja!

Portada	Opinió	Les més llegides
<p> LA CRISI DEL BARÇA Laporta despatxa Rijkaard amb una barreja d'elogis i retrets</p> <p> LA CRISI HÍDRICA Tres dies de temporal no evitaran les obres del trasvasament de l'Ebre</p> <p> TRAGÈDIA AL SUD-EST ASIÀTIC Birmània entreobre la porta a l'ajuda i compta morts per milers</p> <p> Els EUA detenen el número u d'Al-Qaida a l'Iraq</p> <p> El Govern declina intervenir més per salvar el sector immobiliari</p>		

AIXÍ, UNA

DEles múltiples activitats que, des de l' Institut Ramon Llull --que també dóna suport al congrés--, vàrem organitzar a Alemanya l' any passat, van ser les Jornades sobre Multilingüisme a les Ciutats Europees: conviure sense renunciar a la diversitat, que es van celebrar a la Universitat d' Hamburg i que van comptar amb la participació, també, de la Universitat de Barcelona. Posteriorment, i encara avui, l' exposició que s' hi va presentar, sobre el multilingüisme al nostre país, ha anat viatjant per d' altres ciutats alemanyes, amb l' acompanyament de conferències i debats, sempre amb la intenció de presentar les nostres experiències, és a dir, la nostra realitat, les nostres propostes, els nostres dubtes. El nostre propi minisúper.

* Director de l' Institut Ramon Llull.

imprimir enviar votar ← →

<p>PARTICIPACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compartir - ¿Què són aquests serveis? 	<p>EINES</p> <p>Sigues el primer a conèixer aquesta notícia amb l'aplicació ÚLTIMA HORA</p> <p>Rep El PERIÓDICO al teu correu amb el Butlletí de titulars.</p> <p>Rep les alertes per sms al teu mòbil.</p>
---	--

ENLACES PATROCINADOS

<p>CANALS</p> <table border="1"> <tr><td>Barça</td><td>Viatjar</td></tr> <tr><td>Immobiliari</td><td>Fotografia</td></tr> <tr><td>Salut</td><td>Informàtica</td></tr> <tr><td>Dona</td><td>Playstation2</td></tr> <tr><td>Cotxes d'ociació</td><td>Borsa</td></tr> </table>	Barça	Viatjar	Immobiliari	Fotografia	Salut	Informàtica	Dona	Playstation2	Cotxes d'ociació	Borsa	<p>SERVEIS</p> <table border="1"> <tr><td>Amor / amistat</td><td>El temps</td></tr> <tr><td>Vehicles d'ociació</td><td>Per al teu mòbil</td></tr> <tr><td>Loteries i apostes</td><td>Classificats</td></tr> <tr><td>Compres</td><td></td></tr> </table>	Amor / amistat	El temps	Vehicles d'ociació	Per al teu mòbil	Loteries i apostes	Classificats	Compres		<p>LOCALIZACIÓ</p> <p>Pág. Amarillas PaginasAmarillas.es</p> <p>Pág. Blancas PaginasBlancas.es</p> <p>Callejero Callejero</p>
Barça	Viatjar																			
Immobiliari	Fotografia																			
Salut	Informàtica																			
Dona	Playstation2																			
Cotxes d'ociació	Borsa																			
Amor / amistat	El temps																			
Vehicles d'ociació	Per al teu mòbil																			
Loteries i apostes	Classificats																			
Compres																				

ALTRES WEBS DEL GRUP ZETA

El Periódico de Catalunya	El Periódico Extremadura	Ciudad de Alcoy Sport	Cuore Woman	You Man	Primera Linea Viajar	General Risk	Red Aragón	Cartoon Network
La Voz de Asturias	El Periódico d'Andorra	Equipo	PC Plus	Man	Ediciones B	Gráficas de Prensa	Red Córdoba	
El Periódico de Aragón	Mediterráneo Córdoba	Interviú	SuperJuegos	AUTO/hebdo	Zeta Gestión Medios	Diaria	Red Mediterráneo	
		Tiempo de hoy	PlayStation	Todo Rallyes	On pictures	ISO	Windows Vista	
				Super AUTO		Mortadelo y Filemón	AQUA	

Enllaços Recomanats

Club Canalla | Ofertes d'hotels | Hoteles Barcelona | Hosting | Hotels | Traduccions | Oferta formativa | Formació a distància | Cursos a Madrid | Apostes esportives 10a1.com | Pisos a Barcelona | Festes de Solter - Soltera | Organització de eventos | Infoasturias | Oferta hotel | Hotels | El món del motor | Pisos de lloguer | Vols Barats | Àlbum Digital - Fotos | Cirurgia Plastica-Adelgazar | Barcelona Hotel | FC Barcelona Tickets | Barcelona | Alquiler de Coches | Alquiler de Coches | Cursos oposiciones | Conciertos Barcelona - Restaurantes Barcelona

Qui som | Tarifes de Publicitat | Avís Legal | Els nostres E-mails | Dades de la Web | La Botiga | Mapa Web | **RSS**

Esta es la versión caché conservada por [iMente](http://elperiodico.com/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAS&idnoticia_PK=507592&idseccio_PK=1006&h=) de http://elperiodico.com/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAS&idnoticia_PK=507592&idseccio_PK=1006&h=.

La caché de [iMente](http://elperiodico.com/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAS&idnoticia_PK=507592&idseccio_PK=1006&h=) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

en simyo te damos el
PODER PARA HABLAR POR

el Periódico.com

[Identificarse](#) [Registrarse](#) [El periódico](#) [Tienda](#) [Internet](#)

Viernes
mayo 2008

9

PORTADA
OPINIÓN
INTERNACIONAL
POLÍTICA
SOCIEDAD
CATALUNYA
ECONOMÍA
TECNOLOGÍA
DEPORTES
OCIO Y GENTE
IVAYA MUNDO!
+ SECCIONES

Portada > Opinión imprimir enviar votar

9/5/2008 **CELEBRACIÓN DEL PRIMER CONGRESO INTERNACIONAL DE NEOLOGÍA EN BARCELONA // JOSEP BARGALLO**

La lengua en un minisúper

Durante siglos, el monolingüismo ha sido una virtud y el catalán lo ha sufrido. Pero, en la Europa del siglo XXI, es el pasado

- El futuro del catalán depende, entre otros factores, de su capacidad de adaptarse a los cambios sociales

JOSEP Bargalló*

En algunos países de Latinoamérica --de los que conozco, México y Costa Rica--, las pequeñas tiendas familiares de comestibles se habían llamado siempre "pulpería". Con los años llegaron unas tiendas mayores y con un concepto más empresarial: los supermercados. Desde no hace mucho han aparecido de nuevo tiendas pequeñas, de barrio, pero ya más modernas: los minisúpers. Alguien quizá hablará de antítesis, de barbaridad léxica, de contrasentido... pero lo cierto es que la creación popular ha sabido encontrar un nuevo término preciso para una nueva realidad. Las lenguas son organismos vivos, tanto como las sociedades que las tienen como propias, justo porque son un elemento fundamental, el vehículo de su comunicación --oral, escrita... íntima, formal...-. Y nuestras sociedades se mueven, avanzan, innovan... La lengua también lo hace. Mejor aún, lo hacen sus hablantes. Y aquí empieza un pequeño alboroto: que los hablantes vayan tirando y que la ciencia que estudia --y normativiza-- la lengua se recluya en ella misma, en su pretendida pureza histórica --como pieza de museo o, en este caso, de diccionario--. También puede pasar lo contrario: que la lingüística se convierta en un conjunto de recursos a disposición de los hablantes para hacer cada vez más fácil esta adecuación constante a la realidad cambiante.

ESTO, DICHO con un lenguaje más científico, es lo que va a hacerse estos días en Barcelona en el primer Congreso Internacional de Neología, en la sede de nuestra academia nacional, el Institut d'Estudis Catalans, y organizado por el Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra. Es decir, un montón de sabios hablando del día a día, demostrando que no es cierto el tópico que dice que los filólogos, los lingüistas, son --somos-- una especie de secta dedicada a perseguir cualquier innovación, a defender a ultranza --como caballeros medievales fuera de siglo-- la pureza sacrosanta del idioma...

Aquí, una sociedad que es referente como ejemplo de lenguas en contacto --con la riqueza y la problemática que ello conlleva--, la investigación sobre los neologismos es también un buen instrumento de análisis sobre el equilibrio y la interferencia de estas lenguas. El futuro del catalán depende de muchos factores --el uso social, la oficialización, la capacidad de integración...--, pero también de su capacidad de adaptación a la necesidad de sus hablantes y su relación con las lenguas con que convive. Si el catalán no sabe evolucionar y si lo hacen las lenguas de su entorno, será menos útil, un instrumento de comunicación menos apto que los otros.

En el contexto del debate suscitado por la presencia de la cultura catalana como invitada de honor en la Feria del Libro de Fráncfort 2007, y en el transcurso de la presentación de nuestro programa en aquella ciudad alemana, me atreví a hacer una afirmación que quizá fue un poco fuerte, voluntariamente provocadora, pero que sigo manteniendo: "Miren, los catalanohablantes somos, socialmente, más modernos que ustedes, los alemanes, porque nosotros, todos nosotros, hablamos más de una lengua, no somos monolingües. Hablamos catalán y español, o catalán y francés, o catalán e italiano y sardo, o, incluso más, catalán, español y francés... Muchos de ustedes, en cambio, son aún monolingües. Esto, el monolingüismo, durante siglos ha sido una virtud para una sociedad, y nosotros hemos sufrido las consecuencias de no serlo. Pero, ahora, en la Europa del siglo XXI, el monolingüismo es el pasado. Muy pronto, las nuevas generaciones europeas ya no serán, en ningún lugar, monolingües. Aprovechen, pues, nuestra experiencia, nuestros aciertos y nuestros errores. No nos tengan miedo. No recelen de nosotros. No tengan miedo y sepan mantener la fuerza de la propia lengua en la convivencia con las demás".

Las sociedades están vivas y crecen. Y las lenguas, también. Y las lenguas que conviven con otras, en una misma sociedad, deben mantenerse aún más vivas. Tienen que abrir minisúpers en cada esquina. En Barcelona estos días se hablará de todo ello. Y no es casualidad que el Congreso Internacional de Neología se celebre, justamente, aquí. Por el empuje y la solidez del grupo organizador, bajo la dirección de la doctora **Teresa Cabré**, cierto, pero, fundamentalmente, por nuestra vocación de ser un referente internacional en todo el debate

A STAR ALLIANCE MEMBER

FOTOGALERÍA: LA SUCESIÓN DE VLADIMIR PUTIN

Dmitry Medvedev, nacido en 1965 en San Petersburgo, en la ceremonia de investidura como nuevo presidente de Rusia.

EDICIÓN IMPRESA

Esta noticia pertenece a la edición de papel

Si lo desea, puede consultarla en su versión PDF

Ver archivo (pdf)

VWpor50euros.com

Eos
50 por
euros.com

Portada	Opinión	Las más leídas
----------------	---------	----------------

- LA CRISIS DEL BARÇA**
Laporta despide a Rijkaard con una mezcla de elogios y reproches
- LA CRISIS HÍDRICA**
Tres días de temporal no evitarán las obras del trasvase del Ebro
- TRAGEDIA EN EL SURESTE ASIÁTICO**
Birmania entreabre la puerta a la ayuda y cuenta muertos por miles
- EEUU detiene al número uno de Al Qaeda en Irak**
- El Gobierno declina intervenir más para salvar al sector inmobiliario**

lingüístico, tanto en lo que se refiere a los planteamientos de innovación lingüística como a la voluntad de incidir en todas las propuestas de armonización y equilibrio de los contactos lingüísticos.

ASÍ, UNA DE las múltiples actividades que el Institut Ramon Llull --que también apoya el congreso-- organizó en Alemania el año pasado, fueron las *Jornades sobre multilingüisme a les ciutats europees: conviure sense renunciar a la diversitat*, que se llevaron a cabo en la Universidad de Hamburgo y que contaron con la participación, también, de la Universitat de Barcelona. Posteriormente, y todavía hoy, la exposición que se presentó sobre el multilingüismo en nuestro país ha ido viajando por otras ciudades alemanas, con el acompañamiento de conferencias y debates, siempre con la intención de presentar nuestras experiencias, es decir, nuestra realidad, nuestras propuestas, nuestras dudas. Nuestro propio minisúper.

*Director del Institut Ramon Llull

imprimir enviar votar

PARTICIPACIÓN - Compartir - ¿Qué son estos servicios?	HERRAMIENTAS Sé el primero en conocer esta noticia con la aplicación ÚLTIMA HORA Recibe El PERIODICO en tu correo con el Boletín de titulares. Recibe las alertas por sms en tu móvil.
--	--

ENLACES PATROCINADOS

G é nesis Auto - i Ahorre un 40%!
 ... Porque si con G é nesis Auto ya se pod í a ahorrar hasta un 40%, ahora adem á s por contratar online su seguro de coche...
www.genesis.es
Novedades Salud Bienestar
 ¿ Quieres saber lo ú ltimo para estar en forma? Encuentra tus trucos.
www.proximaati.com

CANALES		SERVICIOS		LOCALIZACIÓN
Barça	Viajar	Amor / amistad	El tiempo	Pág. Amarillas
Inmobiliario	Fotografía	Vehículos de Ocasión	Para tu móvil	Pág. Blancas
Salud	Informática	Loterías y apuestas	Horóscopo	Callejero
Mujer	Playstation2	Compras	Clasificados	
Coches Ocasión	Bolsa			

OTROS SITIOS DEL GRUPO ZETA

El Periódico de Catalunya	El Periódico Extremadura	Ciudad de Alcoy Sport	Cuore Woman	You Man	Primera Linea Viajar	General Risk Gráficas de Prensa	Red Aragón Red Córdoba	Cartoon Network
La Voz de Asturias	El Periódico d'Andorra	Equipo	PC Plus	AUTOhebdó	Ediciones B	Diaría	Red Mediterráneo	
El Periódico de Aragón	Mediterráneo Córdoba	Interviú	SuperJuegos	Todo Rallyes	Zeta Gestión Medios	ISO	Windows Vista	
		Tiempo de hoy	PlayStation	Super AUTO	On pictures	Mortadelo y Filemón	AQUA	

Enlaces Recomendados

Club Canalla | Ofertas de hoteles | Hoteles Madrid | Hosting | Hoteles | Traducciones | Oferta formativa | Formación a distancia | Cursos en Madrid | Apuestas deportivas 10a1.com | Pisos en Barcelona | Despedidas Soltero - Soltera | Organización eventos | Infoasturias | Oferta hotel | Hoteles | El Mundo del Motor | Pisos en alquiler | Vuelos Baratos | Álbum Digital - Fotos | Cirugía Plastica-Adelgazar | Barcelona Hotel | FC Barcelona Tickets | Barcelona | Alquiler de Coches | Cursos oposiciones | Conciertos Barcelona - Restaurantes Barcelona

Quiénes somos | Tarifas de Publicidad | Aviso Legal | Nuestros E-mails | Datos de la Web | La Botiga | Mapa Web |

Maria Teresa Cabré PRESIDENTA DEL CONGRÉS INTERNACIONAL DE NEOLOGIA EN LLENGÜES ROMÀNIQUES

«És possible entendre el català amb respecte, ganes i confiança»

NAIXEMENT ▶▶ L'ARGENTERA, 1947
ESTUDIS ▶▶ LLICENCIADA I DOCTORA EN FILOSOFIA I LLETRES
TRAJECTÒRIA ▶▶ DIRECTORA DEL TERMOCAT, PRESIDENTA DE LA XARXA IBEROAMERICANA DE TERMINOLOGIA (RITERM), PRESIDENTA DE L'INSTITUT UNIVERSITARI DE LINGÜÍSTICA APLICADA (IUPF), MÈMBRE DE L'IEC

ENRIC DURAN
 BARCELONA

Catedràtica de Filologia Catalana i professora de Lingüística i Terminologia de la Universitat Pompeu Fabra, Teresa Cabré va formar part dels introductors de la terminologia moderna a Catalunya. Tota una força de la naturalesa pel que fa a la promoció d'iniciatives, està integrada en un gran nombre d'institucions i participa en múltiples projectes tant en l'àmbit europeu i peninsular com en l'iberoamericà. És directora de l'Observatori de Neologia, presidenta de l'Associació Espanyola de Terminologia (Aeter) i secretària general de la Xarxa Panlatina de Terminologia (Realiter).

—¿El català està dotat dels elements necessaris en comparació amb altres llengües?

—Sí. Dóna unes grans mostres de vitalitat interna. Sobretot si s'analitza a partir de la generació de neologismes (noves paraules). Jo sempre comparo les llengües amb les persones. Si tenen una bona salut, evolucionen de manera natural i no necessiten grans remeis per proporcionar-los vitalitat i servir per a la comunicació.

—¿Algun símptoma negatiu?

—El problema de la diferència de grau entre el coneixement de la llengua i l'ús social de manera espontània. La producció de neologismes és un termòmetre molt im-

▶▶ Optimista ▶ Cabré concep el futur del català en pla d'igualtat amb les altres llengües romàniques.

portant de la força d'una llengua, que està molt sana si els seus parlants són capaços de crear noves paraules a partir dels seus propis recursos. Preocupa, això sí, la presència preponderant dels castellanismes en l'adopció de paraules. La vitalitat espontània i immediata hauria d'enfortir-se al màxim per evitar els *bueno, no, algo, después, casi*, que es repeteixen cada any com a formes més repetides i no admeses.

—Aquest últim aspecte va en contra de la correcció...

—Sobretot de la fesomia de la llengua. Hauríem d'haver pogut formar els nostres joves perquè usessin un llenguatge, un argot, molt més ade-

quat al que és la fesomia del català. L'única solució és que la gent jove adquireixi els mecanismes de la pròpia llengua per generar el seu registre autònom.

—El Primer Congrés Internacional de Neologia en Llengües Romàniques (Cineo 2008) va donar àlter el tret de sortida a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

—El congrés pretén despertar l'interès per la neologia com un dels elements més importants de l'evolució de les llengües. La neologia és un tema d'interès tant des del punt de vista social com per a la promoció i la supervivència de les llengües. També ens agradaria assegurar la

cooperació de les diferents llengües romàniques, considerades en aquests moments com no dominants. En tercer lloc desitjariem que es constituís una associació internacional que assegurés reunions periòdiques.

—Ha tingut un paper molt actiu en la gènesi d'aquest congrés.

—Fa 20 anys que treballem en neologia, concretament a través de l'Observatori de Neologia, que es va crear el 1988 a la Universitat de Barcelona. Tot aquest treball s'ha materialitzat en una constel·lació de xarxes de cooperació en l'àmbit peninsular i internacional.

—¿Pot avançar alguna de les conclusions de la trobada?

—Si hi ha alguna mena de pacte o acord de cooperació a nivell institucional seria un gran pas endavant. Les diferències entre les llengües d'Espanya, per exemple, es veurien en part superades si poguessin cooperar en el tema de la neologia, de l'anàlisi conjunta de per on anem els uns i els altres. Seria un gran acord.

—¿Es tracta de formar un front davant l'anglès...?

—De cap manera. L'anglès és una llengua dominant que s'ha convertit en una llengua internacional o *lingua franca*, però això no ha d'anar en detriment de les llengües pròpies. La política lingüística que duem a terme en aquest congrés, i que s'aplica en la xarxa panlatina de terminologia, és que cada un parla en la seva llengua i els altres l'entenen. No hi ha interpretació. Se sent el castellà, el francès, el romanès, el portuguès, el català, l'italià i el gal·lec.

—¿Es pot traslladar aquesta opció a la societat?

—Es tracta de promoure la idea que, amb respecte i confiança, la comprensió és possible a Espanya. Moltes vegades la incomprensió es basa en la por a no entendre i a no ser entès. Un senyor castellanoparlant pot comprendre un senyor que s'expressi en català en una situació de relaxament i ganes d'entendre. El grau d'intercomprensió de les llengües romàniques és molt elevat. ■

ENRIC DURAN

«El problema actual és la diferència de grau entre el coneixement de la llengua i el seu ús social de manera espontània»

Esta es la versión caché conservada por [iMente](http://www.imente.com) de http://www.elperiodico.cat/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAT&idnoticia_PK=507256&idseccio_PK=1021&h=

La caché de [iMente](http://www.imente.com) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

el Periódico.cat Identificar-se Registrar-se El periódico Botiga Internet
 Dijous 8 maig 2008

PORTADA	OPINIÓ	INTERNACIONAL	POLÍTICA	SOCIETAT	CATALUNYA	ECONOMIA	TECNOLOGIA	ESPORTS	OCI I GENT	IQUIN MÓN!	+ SECCIONS
---------	--------	---------------	----------	----------	-----------	----------	------------	---------	------------	------------	------------

Portada > Societat imprimir enviar votar

8/5/2008 ENTREVISTA AMB MARIA TERESA CABRÉ, PRESIDENTA DEL CONGRÉS INTERNACIONAL DE NEOLOGIA EN LLENGÜES ROMÀNIQUES

Maria Teresa Cabré: "És possible entendre el català amb respecte, ganes i confiança"

ENRIC DURAN
BARCELONA

NAIXEMENT L' ARGENTERA, 1947
ESTUDIS LLICENCIADA I DOCTORA EN FILOSOFIA I LLETRES
TRAJECTÒRIA DIRECTORA DEL TERMCAT. PRESIDENTA DE LA XARXA IBEROAMERICANA DE TERMINOLOGIA (RITERM). PRESIDENTA DE L' INSTITUT UNIVERSITARI DE LINGÜÍSTICA APLICADA (UPF). MEMBRE DE L' IEC

Optimista Cabré concep el futur del català en pla d'igualtat amb les altres llengües romàniques. Foto: DANNY CAMINAL

Catedràtica de Filologia Catalana i professora de Lingüística i Terminologia de la Universitat Pompeu Fabra, Teresa Cabré va formar part dels introductors de la terminologia moderna a Catalunya. Tota una força de la naturalesa pel que fa a la promoció d' iniciatives, està integrada en un gran nombre d' institucions i participa en múltiples projectes tant en l' àmbit europeu i peninsular com en l' iberoamericà. És directora de l' Observatori de Neologia, presidenta de l' Associació Espanyola de Terminologia (Aeter) i secretària general de la Xarxa Panllatina de Terminologia (Realiter).

--¿El català està dotat dels elements necessaris en comparació amb altres llengües ?
 --Sí. Dóna unes grans mostres de vitalitat interna. Sobretot si s' analitza a partir de la generació de neologismes noves paraules. Jo sempre comparo les llengües amb les persones. Si tenen una bona salut, evolucionen de manera natural i no necessiten grans remeis per proporcionar-los vitalitat i servir per a la comunicació.

--¿Algun símptoma negatiu- ?
 --El problema de la diferència de grau entre el coneixement de la llengua i l' ús social de manera espontània. La producció de neologismes és un termòmetre molt important de la força d' una llengua, que està molt sana si els seus parlants són capaços de crear noves paraules a partir dels seus propis recursos. Preocupa, això sí, la presència preponderant dels castellanismes en l' adopció de paraules. La vitalitat espontània i immediata hauria d' enfortir-se al màxim per evitar els *bueno, tío, algo, después, casi*, que es repeteixen cada any com a formes més repetides i no admeses.

--Aquest últim aspecte va en contra de la correcció...
 --Sobretot de la fesomia de la llengua. Hauríem d' haver pogut formar els nostres joves perquè usessin un llenguatge, un argot, molt més adequat al que és la fesomia del català. L' única solució és que la gent jove adquireixi els mecanismes de la pròpia llengua per generar el seu registre autònom.

--El Primer Congrés Internacional de Neologia en Llengües Romàniques (Cineo 2008) va donar ahir el tret de sortida a la seu de l' Institut d' Estudis Catalans.
 --El congrés pretén despertar l' interès per la neologia com un dels elements més importants de l' evolució de les llengües. La neologia és un tema d' interès tant des del punt de vista social com per a la promoció i supervivència de les llengües. També ens agradaria assegurar la cooperació de les diferents llengües romàniques, considerades en aquests moments com no dominants. En tercer lloc desitjàriem que es constituís una associació internacional que assegurés reunions periòdiques.

--Ha tingut un paper molt actiu en la gènesi d' aquest congrés.
 --Fa 20 anys que treballem en neologia, concretament a través de l' Observatori de Neologia, que es va crear el 1988 a la Universitat de Barcelona. Tot aquest treball s' ha materialitzat en una constel.lació de xarxes de cooperació en l' àmbit peninsular i internacional.

--¿Pot avançar alguna de les conclusions de la trobada ?
 --Sí hi ha alguna mena de pacte o acord de cooperació a nivell institucional seria un gran pas endavant. Les diferències entre les llengües d' Espanya, per exemple, es veurien en part superades si poguessin cooperar en el tema de la neologia, de l' anàlisi conjunta de per on

Preciosos pensados para usar a diario

FOTOGALERIA: GUARDIOLA, UNA VIDA BLAUGRANA

El futur entrenador del primer equip del Barça és un dels símbols vivents de la història del club blaugrana.

EDICIÓ IMPRESA

Aquesta notícia pertany a l'edició en paper

Si ho desitja, pot consultar la versió PDF

[Veure fixer \(pdf\)](#)

Portada	Societat	Les més llegides
<p> TRAGÈDIA AL SUD-EST ASIÀTIC Els birmans afronten la catàstrofe aïllats del món pel seu Govern</p> <p> LA JORNADA DE LLIGA El Barça viu la pitjor humiliació al caure golejat després de fer el passadis al Madrid i no podrà ser ni segon</p> <p> EL MODEL D'ESTAT Zapatero convoca Rajoy per arribar a un pacte sobre finançament</p> <p>23:20 La periodista Mònica Terribas serà la nova directora de TV-3</p> <p> Microsoft confia el seu negoci a Europa a la presidenta a Espanya</p>		

anem els uns i els altres. Seria un gran acord.

--¿Es tracta de formar un front davant l' anglès... ?

--De cap manera. L' anglès és una llengua dominant que s' ha convertit en una llengua internacional o *lingua franca*, però això no ha d' anar en detriment de les llengües pròpies. La política lingüística que duem a terme en aquest congrés, i que s' aplica en la xarxa panlatina de terminologia, és que cada un parla en la seva llengua i els altres l' entenen. No hi ha interpretació. Se sent el castellà, el francès, el romanès, el portuguès, el català, l' italià i el gallec.

--¿Es pot traslladar aquesta opció a la societat ?

--Es tracta de promoure la idea que, amb respecte i confiança, la comprensió és possible a Espanya. Moltes vegades la incomprensió es basa en la por a no entendre i a no ser entès. Un senyor castellanoparlant pot comprendre un senyor que s' expressi en català en una situació de relaxament i ganes d' entendre. El grau d' intercomprensió de les llengües romàniques és molt elevat.

imprimir enviar votar   ← →

PARTICIPACIÓ - Compartir - ¿Què són aquests serveis?	EINES Sigues el primer a conèixer aquesta notícia amb l'aplicació ÚLTIMA HORA Rep El PERIODICO al teu correu amb el Butlletí de titulars. Rep les alertes per sms al teu mòbil.
---	---

ENLACES PATROCINADOS

CANALS		SERVEIS		LOCALIZACIÓ
Barça	Viatjar	Amor / amistad	El temps	Pág. Amarillas
Inmobiliari	Fotografia	Vehículos d'ocasió	Per al teu mòbil	Pág. Blancas
Salut	Informàtica	Loterías i apostes	Classificats	Callejero
Dona	Playstation2	Compres		
Cobxes d'ocasió	Borsa			

ALTRES WEBS DEL GRUP ZETA

El Periódico de Catalunya	El Periódico Extremadura	Ciudad de Alcoy Sport	Cuore Woman	You Man	Primera Línea Viajar	General Risk Gráficas de Prensa	Red Aragón Red Córdoba	Cartoon Network
La Voz de Asturias	El Periódico d'Andorra	Equipo	PC Plus	AUTO <i>hebdo</i>	Ediciones B	Diaria	Red Mediterráneo	
El Periódico de Aragón	Mediterráneo Córdoba	Interviú	SuperJuegos	Todo Rallyes	Zeta Gestión Medios	ISO	Windows Vista	
		Tiempo de hoy	PlayStation	Super AUTO	On pictures	Mortadelo y Filemón	AQUA	

Enllaços Recomanats

Club Canalla | Ofertes d'hotels | Hoteles Barcelona | Hosting | Hotels | Traduccions | Oferta formativa | Formació a distància | Cursos a Madrid | Apostes esportives 10a1.com | Pisos a Barcelona | Festes de Solter - Soltera | Organización de eventos | Infoasturias | Oferta hotel | Hotels | El món del motor | Pisos de lloguer | Vols Barats | Àlbum Digital - Fotos | Cirurgia Plastica-Adelgarzar | Barcelona Hotel | FC Barcelona Tickets | Barcelona | Alquiler de Coches | Alquiler de Coches | Cursos oposiciones | Conciertos Barcelona - Restaurantes Barcelona

Qui som | Tarifes de Publicitat | Avís Legal | Els nostres E-mails | Dades de la Web | La Botiga | Mapa Web |

Esta es la versión caché conservada por [iMente](http://www.imente.com) de http://www.elperiodico.com/default.asp?idpublicacio_PK=46&idioma=CAS&idnoticia_PK=507256&idseccio_PK=1021&h=

La caché de [iMente](http://www.imente.com) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

Ya puedes solicitar tu **borrador** y tus **datos fiscales** en www.agenciatributaria.es

Agencia Tributaria
ASÍ MEJORAMOS TODOS

el Periódico.com

Identificarse Registrarse El periódico Tienda Internet

Jueves 8 mayo 2008

PORTADA OPINIÓN INTERNACIONAL POLÍTICA SOCIEDAD CATALUNYA ECONOMÍA TECNOLOGÍA DEPORTES OCIO Y GENTE IVAYA MUNDO! + SECCIONES

Portada > Sociedad

imprimir enviar votar

8/5/2008 ENTREVISTA CON MARIA TERESA CABRÉ, PRESIDENTA DEL CONGRESO INTERNACIONAL DE NEOLOGÍA EN LENGUAS ROMÁNICAS

Maria Teresa Cabré: "Es posible entender el catalán con respeto, ganas y confianza"

ENRIC DURAN
BARCELONA

NACIMIENTO L' ARGENTERA, 1947

ESTUDIOS LICENCIADA Y DOCTORA EN FILOSOFÍA Y LETRAS

TRAYECTORIA DIRECTORA DEL TERMCAT. PRESIDENTA DE LA RED IBEROAMERICANA DE TERMINOLOGÍA (RITERM). PRESIDENTA DEL INSTITUT UNIVERSITARI DE LINGÜÍSTICA APLICADA (UPF). MIEMBRO DEL IEC

Optimista Cabré concibe el futuro del catalán en plano de igualdad con las otras lenguas románicas. Foto: DANNY CAMINAL

Catedrática de Filología Catalana y profesora de Lingüística y Terminología de la Universitat Pompeu

Fabra, Teresa Cabré formó parte de los introductores de la terminología moderna en Catalunya. Toda una fuerza de la naturaleza en cuanto a la promoción de iniciativas, está integrada en un gran número de instituciones y participa en múltiples proyectos tanto en el ámbito europeo y peninsular como en el iberoamericano. Es directora del Observatori de Neologia, presidenta de la Asociación Española de Terminología (Aeter) y secretaria general de la Red Panlatina de Terminología (Realiter).

--¿El catalán está dotado de los elementos necesarios en comparación con otras lenguas ?

--Sí. Da grandes muestras de vitalidad interna. Sobre todo si se analiza a partir de la generación de neologismos nuevas palabras. Yo siempre comparo las lenguas con las personas. Si tienen una buena salud, evolucionan de modo natural y no necesitan grandes remedios para proporcionarles vitalidad y servir para la comunicación.

--¿Algún síntoma negativo- ?

--El problema de la diferencia de grado entre el conocimiento de la lengua y el uso social de manera espontánea. La producción de neologismos es un termómetro muy importante de la fuerza de una lengua, que está muy sana si sus hablantes son capaces de crear nuevas palabras a partir de sus propios recursos. Preocupa, eso sí, la presencia preponderante de los castellanismos en la adopción de palabras. La vitalidad espontánea e inmediata debería fortalecerse al máximo para evitar los *bueno, tío, algo, después, casi*, que se repiten cada año como formas más repetidas y no admitidas.

--Este último aspecto va en contra de la corrección...

--Sobre todo de la fisonomía de la lengua. Deberíamos haber podido formar a nuestros jóvenes para que usaran un lenguaje, un argot, mucho más adecuado a lo que es la fisonomía del catalán. La única solución es que la gente joven adquiera los mecanismos de la propia lengua para generar su registro autónomo.

--El Primer Congreso Internacional de Neología en Lenguas Románicas (Cineo 2008) dio ayer el pistoletazo de salida en la sede del Institut d' Estudis Catalans.

--El congreso pretende despertar el interés por la neología como uno de los elementos más importantes de la evolución de las lenguas. La neología es un tema de interés tanto desde el punto de vista social como para la promoción y supervivencia de las lenguas. También nos gustaría asegurar la cooperación de las diversas lenguas románicas, consideradas en estos momentos como no dominantes. En tercer lugar deseáramos que se constituyera una asociación internacional que asegurara reuniones periódicas.

--Ha tenido un papel muy activo en la génesis de este congreso.

--Llevamos 20 años trabajando en neología, concretamente a través del Observatori de Neologia, que se creó en 1988 en la Universidad de Barcelona. Todo este trabajo ha cuajado en una constelación de redes de cooperación en el plano peninsular e internacional.

--¿Puede avanzar alguna de las conclusiones del encuentro ?

--Si hay algún tipo de pacto o acuerdo de cooperación a nivel institucional sería un gran paso adelante. Las diferencias entre las lenguas de España, por ejemplo, se verían en parte

En spanair.com

FOTOGALERÍA: GUARDIOLA, UNA VIDA EN AZULGRANA

El futuro entrenador del primer equipo del Barça es uno de los símbolos vivientes de la historia del club azulgrana.

EDICIÓN IMPRESA

Esta noticia pertenece a la edición de papel

Si lo desea, puede consultarla en su versión PDF

[Ver archivo \(pdf\)](#)

hipoteca NARANJA.
Una hipoteca pensada para que te cueste menos pagarla

Euribor +0,45
(4,91% T.A.E.)*

Sin comisiones.
Ninguna.

ING DIRECT
901 02 03 04
www.ingdirect.es

Portada	Sociedad	Las más leídas
----------------	----------	----------------

- TRAGEDIA EN EL SURESTE ASIÁTICO**
Los birmanos afrontan la catástrofe aislados del mundo por su Gobierno
- LA JORNADA DE LIGA**
El Barça sufre la peor humillación al caer goleado tras hacer el pasillo al Madrid y no podrá ser ni segundo
- EL MODELO DE ESTADO**
Zapatero convoca a Rajoy en busca de un pacto sobre la financiación
23:20
La periodista Mónica Terribas será la nueva directora de TV-3
- Microsoft confía su negocio en Europa a su presidenta en España**

superadas si pudieran cooperar en el tema de la neología, del análisis conjunto de por donde vamos unos y otros. Sería un gran acuerdo.

--¿Se trata de formar un frente ante el inglés... ?

--De ninguna manera. El inglés es una lengua dominante que se ha convertido en una lengua internacional o *lingua franca*, pero esto no debe ir en detrimento de las lenguas propias. La política lingüística que llevamos a cabo en este congreso, y que se aplica en la red panlatina de terminología, es que cada uno habla en su lengua y los otros lo entienden. No hay interpretación. Se oye el castellano, el francés, el rumano, el portugués, el catalán, el italiano y el gallego.

--¿Se puede trasladar esta opción a la sociedad ?

--Se trata de promover la idea de que, con respeto y confianza, la comprensión es posible en España. Muchas veces la incomprensión se basa en el miedo a no entender y a no ser entendido. Un señor castellano hablante puede comprender a un señor que se exprese en catalán en una situación de relajamiento y ganas de entender. El grado de intercomprensión de las lenguas románicas es muy elevado.

imprimir enviar votar

PARTICIPACIÓN - Compartir - ¿Qué son estos servicios?	HERRAMIENTAS Sé el primero en conocer esta noticia con la aplicación ÚLTIMA HORA Recibe El PERIODICO en tu correo con el Boletín de titulares. Recibe las alertas por sms en tu móvil.
--	--

ENLACES PATROCINADOS

CANALES		SERVICIOS		LOCALIZACIÓN
Barça	Viajar	Amor / amistad	El tiempo	Pág. Amarillas PaginasAmarillas.es
Inmobiliario	Fotografía	Vehículos de Ocasión	Para tu móvil	Pág. Blancas PaginasBlancas.es
Salud	Informática	Loterías y apuestas	Horóscopo	Callejero elCallejero
Mujer	Playstation2	Compras	Clasificados	
Coches Ocasión	Bolsa			

OTROS SITIOS DEL GRUPO ZETA

El Periódico de Catalunya	El Periódico Extremadura	Ciudad de Alcoy Sport	Cuore Woman	You Man	Primera Linea Viajar	General Risk Gráficas de Prensa	Red Aragón Red Córdoba	Cartoon Network
La Voz de Asturias	El Periódico d'Andorra	Equipo Interviu	PC Plus	AUTOhebdo	Ediciones B	Diaria	Red Mediterráneo	
El Periódico de Aragón	Mediterráneo Córdoba	Tiempo de hoy	SuperJuegos PlayStation	Todo Rallyes Super AUTO	Zeta Gestión Medios	ISO	Windows Vista	
					On pictures	Mortadelo y Filemón	AQUA	

Enlaces Recomendados

Club Canalla | Ofertas de hoteles | Hoteles Madrid | Hosting | Hoteles | Traducciones | Oferta formativa | Formación a distancia | Cursos en Madrid | Apuestas deportivas 10a1.com | Pisos en Barcelona | Despedidas Soltero - Soltera | Organización eventos | Infoasturias | Oferta hotel | Hoteles | El Mundo del Motor | Pisos en alquiler | Vuelos Baratos | Álbum Digital - Fotos | Cirugia Plastica-Adelgazar | Barcelona Hotel | FC Barcelona Tickets | Barcelona | Alquiler de Coches | Cursos oposiciones | Conciertos Barcelona - Restaurantes Barcelona

Quiénes somos | Tarifas de Publicidad | Aviso Legal | Nuestros E-mails | Datos de la Web | La Botiga | Mapa Web |

AGENDA

Fax: 902-18-55-87 • E-mail: agenda@lavanguardia.es • Correo: Diagonal, 477, 7ª. (08036) Barcelona

Barcelona ciudad

Els discursos polítics sobre immigració a les eleccions municipals catalanes. Conferència de Joan Anton Mellón, de la Universitat de Barcelona.

Institut de Ciències Polítiques i Socials, Mallorca, 244, pral. (18.00 horas). Inscriure en vidalqm@diba.cat

Ciències socials i ciències experimentals: Diàleg. Competència vs. Simbiosi, diàleg entre Paul Seabright, professor de la Universidad de Toulouse, y Pere Puigdomènech, director del Laboratorio de Genètica Molecular Vegetal Csic-Irta.

CosmoCaixa, Teodor Roviralta, 47-51 (19.00 horas).

Plantes, remeis i apotecaris. El jardí medieval del monestir de Pedralbes. Dentro de este ciclo conferencia *Les paraules del saber: medicina i cultura a l'Europa medieval*, por Teresa Huguet, del CSIC.

Museu-Monestir de Pedralbes, Baixada del Monestir, 9 (19.00 horas).

De casa a casa. Presentación de este epistolario de Carles Riba, por Sam Abrams, crítico literario; Carles-Jordi Guardiola, editor del texto, y Xavier Bosch, periodista.

Omnium Cultural, Diputació, 276, pral. (19.00 horas).

La violència o l'alteritat suprimida. Conferencia de Claudia Truzzoli, psicoanalista, autora del libro *El sexo bajo sospecha* (2003).

Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, Sant Pere més Baix, 7 (19.00 horas), entrada gratuita.

Poesia i copes. Recital poético por Miquel Desclot y Pau Vadelí.

Espai Mallorca, Carme, 55 (19.30 h).

Acercando orillas. Presentación de este libro de Oscar Sotillos. Intervienen Milkor Acevedo, Ángela Ramos, Eduardo Delgado Montelongo, Jordi Macarulla y el autor.

Llibreria UP, Avinyó, 50 (19.30 horas).

Neurobiología del enamoramiento. Con este tema empieza un ciclo de cafés científicos organizado por el Centro de Regulación Genómica. Partici-

I CONGRÉS INTERNACIONAL DE NEOLOGIA
IEC. Carme, 47. Barcelona
www.iula.upf.edu/agenda/cineo_08/

☞ Hasta el próximo sábado, la sede del Institut d'Estudis Catalans (IEC) acoge el primer congreso sobre neologismos en las lenguas románicas. Organizado con la Universitat Pompeu Fabra, cuenta con noventa especialistas que debatirán sobre los neologismos y su creación, síntoma incuestionable de la vitalidad de cualquier lengua.

El vigor de las lenguas

MAGÍ CAMPS
Barcelona

Sorpresa por el éxito de convocatoria, con 230 inscritos, M. Teresa Cabré, directora del I Congreso Internacional de Neología en las Lléngües Románicas, está convencida de que la creación de palabras -los neologismos- es sin-

castellano, el observatorio ha convertido Barcelona en referente de los estudios de neología en ambas lenguas.

La UPF, en palabras de la vicerrectora Carmen Pérez, valora el éxito académico y científico que supone la celebración de este congreso, y que demuestra el carácter no excluyente del catalán como lengua de investigación del proyecto sobre neología.

parte, Salvador Giner, presidente del IEC, aseguró que las jornadas servirán para confrontar esas lenguas y la manera en que cada una reacciona ante los neologismos.

Hoy, a las 18.30 h, se inaugura el congreso y, a continuación, el africanista Marcel Diki-Kidiri pronunciará la conferencia "La néologie, témoin des changements sociaux" (La neología, testi-

JORDI PUIGET / IEC

Badia i Margarit, Giner, Pérez y Cabré, en la presentación del congreso

toma inequívoco de la vitalidad de una lengua. Cabré lleva veinte años al frente del Observatori de Neologia, adscrito al Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Especializado tanto en catalán como en

lenguas europeas en referencias lingüístico mundial y en este sentido el congreso puede favorecer la conexión entre las lenguas románicas. Por su

go de los cambios sociales). Noventa ponentes llegados de 24 países reflexionarán hasta el sábado sobre el vigor del neologismo. Y como la organización apuesta por la diversidad, el respeto y la intercomprensión, las conferencias se pronunciarán en la lengua románica del orador, sin traducción.●

pan Elena Crespi, psicóloga; Mara Dierssen, investigadora, y Adolf Tobeña, catedrático de Psiquiatría.
Cafeteria del CCCB, Montalegre, 5 (19.30 horas).

De poeta a poeta. Sigue este ciclo en el que seis autores hablan de poetas que han sido clave en su formación. Hoy el poeta Pere Gimferrer habla de Octavio Paz. 2 euros.
CaixaForum, avenida Marquès de Comillas, 6-8 (19.30 horas).

Barcelona

L'HOSPITALET (Barcelonès)
FiraGran. Desde hoy y hasta el domingo 11 de mayo se celebra esta feria dirigida a las personas mayores y a sus cuidadores, con la participación de 140 asociaciones de personas mayores de 83 municipios. Durante la feria se realizarán gran número de actividades. Entrada gratuita.
La Farga, Girona, 10 (de 10.00 a 20.00 horas).

SABADELL (Vallès Occidental)
Sessions Mecal. Sigue este ciclo de cortometrajes. 4 euros.
Auditorio Ca l'Estruch, Sant Isidre, 140 (21.30 horas).

Girona

PALAFRUGELL (Baix Empordà)
46es Festes de Primavera. Hasta el domingo se celebran estas fiestas con numerosas actividades. Hoy lectura del pregón por el actor Joan Pera.
Centre Fraternal (20.00 horas).

Tarragona

TARRAGONA (Tarragonès)
A cor obert. Sigue este ciclo con la conferencia *Viure amb recanvis*, por M. Cinta Barberà, paciente, y Eduard Castells, cardiólogo. Entrada libre.
Auditorio Caixa Tarragona, Pere Mar-tell, 2 (20.00 horas).

REUS (Baix Camp)
Petit's Form@t's. Dentro de este ciclo representación de la obra *La més forta*, de August Strindberg. Director, Francesc Cerro. 4 euros.
Centre d'Art Cal Massó, Pròsper de Bo-farull, 7 (hoy y mañana, 21.00 horas).

Lingüistes d'arreu del món debatran la creació de noves paraules a Barcelona

El I Congrés Internacional de Neologia té la vocació de perdurar per mitjà d'una associació estable

● **V.G./ Barcelona**
Barcelona és la seu fins al 10 de maig del I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques (Cineo), organitzat per l'Observatori de Neologia, l'Institut Universitari de

Lingüística Aplicada i la Universitat Pompeu Fabra (UPF) a la seu barcelonina de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). L'objectiu de la trobada, en què participaran especialistes d'arreu del món, és analitzar com es creen noves paraules,

un fenomen que, segons Teresa Cabré, membre de l'IEC i catedràtica de lingüística aplicada de la UPF, permet veure l'estat d'una llengua. Els organitzadors es plantegen, a més, crear una associació internacional estable.

«Totes les llengües estan vives i en moviment, per això els neologismes són del tot naturals, el que no és tan natural és que no hagin suscitat cap interès des del punt de vista polític, ja que és un fenomen de caire sociolingüístic». Teresa Cabré assenyala que a través dels neologismes es pot veure l'evolució d'una llengua: «Si una llengua no és capaç de crear paraules noves per ella mateixa vol dir que passa alguna cosa.» En conseqüència, estudiar la neologia permet veure l'estat de salut d'una llengua.

L'especialista destaca que, entre els diferents tipus de neologismes («paraules que encara no estan incloses en els diccionaris»), els que més interessen són «els espontanis», com ara els que apareixen en els mitjans de comunicació. D'això, se n'ocupa des de fa vint anys l'Observatori de Neologia, que recull sistemàticament els neologismes publicats en els diaris tant en català com en castellà. També existeix una xarxa d'observatoris de totes les llengües romàniques. «Al setembre vam posar en marxa una nova xarxa que recull els neologismes de les diferents varietats del català», va explicar la professora en roda de premsa.

Cabré va anunciar que tenien previst demanar suport als mitjans de comu-

Joan Martí i Castell, Salvador Giner, Carmen Pérez Vidal i Teresa Cabré, ahir, durant la roda de premsa. / JORDI PARETO

nicació per tirar endavant la tasca de l'Observatori: «El nostre objectiu és promoure la neologia més enllà d'aspectes acadèmics.»

Unió lingüística

De la seva banda, Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica (SF) de l'Institut, va plantejar una qüestió: «Si la Unió Europea serveix per estar connectats a nivell europeu, hauríem de fer el mateix amb les llengües romàniques i constituir un nucli de poder per poder treballar plegats i intercanviar mètodes i sistemes de treball. La Unió Europea s'ha d'aplicar també a les

llengües d'Europa.»

Martí i Castell va tractar d'aspectes com ara la «competitivitat de la llengua» que determina la seva vitalitat: «Una llengua competent vol dir que té recursos darrere i per això és capaç de crear nous termes.» El professor va explicar que, entre les llengües romàniques, n'hi ha de minoritzades, com ara el català, i d'altres que no: «Les minoritzades han de fer més atenció a la genuïtat a l'hora de crear noves paraules, han de procurar controlar els estrangerismes i mirar de no introduir-los arbitràriament», una idea que com-

parteix amb Salvador Giner, president de l'IEC, per qui és important filar prim a l'hora d'acceptar neologismes en el context actual de globalització.

Alguns dels termes que analitzaran aquests dies els especialistes en el congrés són *blog*, *online*, *anti-sistema*, *ecosocialista* i *incívic*, extrets tots dels diaris.

El congrés ha superat amb escreix les expectatives de participació amb 230 inscrits i té la particularitat que no hi haurà traductors en cap de les diverses ponències programades, seguint tres principis bàsics: diversitat, respecte

i intercomprensió.

A més, la iniciativa, la primera que s'organitza d'aquestes característiques, té voluntat de perdurar, tal com va avançar Cabré: «El nostre objectiu és organitzar una sèrie de congressos cada tres anys i també ens plantegem crear en el futur una associació internacional de neologia.»

El conseller de la Vicepresidència de la Generalitat, Josep-Lluís Carod Rovira, inaugurarà el congrés juntament amb altres personalitats del món acadèmic a dos quarts de set de la tarda a la sala Prat de la Riba de l'IEC.

Barcelona, capital de la neologia romànica

Redacció
BARCELONA

La seu de l'IEC acollirà d'avui a dissabte el I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques, que aplega experts de tot el món i vol ser un punt de trobada per debatre un aspecte tan crucial per a la vitalitat de les llengües com la creació i adopció de noves paraules. Els 280 inscrits han desbordat les previsions dels organitzadors, l'Observatori de Neologia de la UPF, i són un prova evident de l'interès que suscita.

Davant l'allau de termes amb què ens bombardeja la societat global, totes les llengües, però sobretot les minoritzades com el català, necessiten una planificació lingüística que harmonitzi, coordini i adapti els neologismes, de manera que s'integrin en la llengua sense desnaturalitzar-la. Per assolir-ho, el congrés veu essencial la complicitat entre les llengües romàniques i en fa bandera eliminant el servei de traducció en les conferències en francès o italià per fomentar el plurilingüisme passiu, és a dir, l'esforç d'entendre's parlant llengües amb una base comuna. Entre els convidats cal destacar Marcel Diki-Kidiri, que com a especialista en llengües africanes pot explicar millor que ningú fins a quin punt la visió única del món que comporta tota llengua condiciona l'adopció de neologismes. Per últim, cal destacar que Catalunya sigui pionera mundial en un àmbit científic tan rellevant per fer compatible la diversitat amb la globalització, fins al punt que fins i tot la Real Academia Española ha hagut de demanar assessorament a l'Observatori que dirigeix des de fa 20 anys la doctora M. Teresa Cabré. ■

Esta es la versión caché conservada por [iMente](#) de http://www.elpais.com/articulo/cataluna/Nuevas/palabras/nuevas/realidades/elpepiespcat/20080507elpcat_28/Tes.
 La caché de [iMente](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática.
 Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

Se han resaltado las palabras clave: **institut destudis catalans**

Nuevas palabras para nuevas realidades

Barcelona acoge el I Congreso Internacional de Neología de lenguas románicas

VERÓNICA S. ORPELLA - Barcelona - 07/05/2008

Vota

Resultado ★★★★★ 0 votos

La palabra *neologismo* fue un neologismo en su momento, una palabra nacida de la necesidad de denominar el nacimiento de palabras nuevas. Desde hace 20 años, el Observatorio de Neología de la Universidad Pompeu Fabra recoge estos nuevos términos que aparecen en los medios de comunicación y sondea así su acogida en la sociedad. Después, las academias son las que deciden si merecen entrar en el diccionario. El observatorio quiere ahora dar a conocer su trabajo en el marco del I Congreso Internacional de Neología de lenguas románicas, que se celebra hasta el sábado.

Neologismos a la carta

La noticia en otros webs

[webs en español](#)
[en otros idiomas](#)

La presidenta del comité organizador del Congreso, Maria Teresa Cabré, recuerda que los neologismos "normalmente aparecen por necesidad de denominar la realidad cambiante, aunque también pueden ser un mecanismo para llamar la atención del interlocutor". Cabré hace

hincapié en que "los neologismos suelen nacer de manera espontánea y son un signo de vitalidad de la lengua: una lengua que crea es una lengua que evoluciona y, por tanto, que no muere". Además, la organizadora asegura: "No es cierto que los extranjerismos empobrezcan la lengua que los adopta". De todas formas, tanto en el caso del castellano como del catalán y el gallego, los miembros del Observatorio de Neología se han dado cuenta de que la tendencia es reducir los neologismos provenientes de otros idiomas, para dejar paso a los que se crean con las herramientas que ofrece la propia lengua, tales como sufijos, infijos o prefijos.

Una vez creado el neologismo y recogido en la base de datos del Observatorio de Neología, el balón está, en el caso del catalán, en el tejado del **Institut d'Estudis Catalans** o del Termcat. "Nosotros sólo recogemos datos", esclarece Cabré, "ellos son los que se pronuncian: a través de comisiones de normalización deciden qué neologismos se incorporan en el diccionario".

El congreso dará voz a diversos especialistas en lenguas románicas de todo el mundo, como Marcel Diki-Kidiri, responsable de investigación en el laboratorio Langage, Langues et Culture d'Afrique Noire, y José Antonio Pascual Rodríguez, profesor de la Universidad de Salamanca y vicepresidente de la Real Academia Española.

Neologismos a la carta

- **Políticos:** sociovergencia, maragallada, zaplanismo.
- **Coloquiales:** pánching, blaugrana, ochentero, progre.
- **Extranjerismos:** a full, crooner, dream team, friki, somelier.
- **Cibernéticos:** on line, blogosfera, email, messenger.
- **Sociales:** piso patera, oenegé, okupar, ayurvédico.

Publicidad por Google

¿Que es esto?

encuestas posicionamiento

www.almaran-fv.com como posicionan o piensan sus clientes su marca/producto?

Fidelización Clientes Ind

www.flint.com.es Soluciones en Fidelización de Clientes/Prescriptores Industriales

Vota

Resultado ★★★★★ 0 votos

Imprimir

Estadística

Compartir:

¿Qué es esto?

Puedes utilizar el teclado:

Enviar

Corregir

Derechos

Otras ediciones

Publicado en Edición Impresa en la sección de

[Versión texto accesible](#)

Edición de Bolsillo, edición para [PDA/PSP](#) ó [Móvil](#)

Esta es la versión caché conservada por **iMente** de http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=2845912. La caché de **iMente** es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática.
Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

Se han resaltado las palabras clave: **salvador giner**

La manera més fàcil de trobar un habitatge
www.elpunthabitatge.cat

www.campingsantpol.cat

VILAWEB

EL PUNT
DIGITAL

| [Contactar amb El Punt_ Pobles i Ciutats](#) |

Continguts generals:

Continguts d'edicions:

| [Qui som?](#) - [El Club del subscriptor](#) - [Les 24 hores d'El Punt](#) - [Publicitat](#) - [Borsa de treball](#) | [El Punt](#) | [VilaWeb](#) |

dimecres, 7 de maig de 2008

dimecres, 7 de maig de 2008

Lingüistes d'arreu del món debaten la creació de noves paraules a Barcelona

El I Congrés Internacional de Neologia té la vocació de perdurar per mitjà d'una associació estable

V.G. . Barcelona

Barcelona és la seu fins al 10 de maig del I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques (Cineo), organitzat per l'Observatori de Neologia, l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada i la Universitat Pompeu Fabra (UPF) a la seu barcelonina de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). L'objectiu de la trobada, en què participaran especialistes d'arreu del món, és analitzar com es creen noves paraules, un fenomen que, segons Teresa Cabré, membre de l'IEC i catedràtica de lingüística aplicada de la UPF, permet veure l'estat d'una llengua. Els organitzadors es plantegen, a més, crear una associació internacional estable.

«Totes les llengües estan vives i en moviment, per això els neologismes són del tot naturals, el que no és tan natural és que no hagin suscitat cap interès des del punt de vista polític, ja que és un fenomen de caire sociolingüístic». Teresa Cabré assenyala que a través dels neologismes es pot veure l'evolució d'una llengua: «Si una llengua no és capaç de crear paraules noves per ella mateixa vol dir que passa alguna cosa.» En conseqüència, estudiar la neologia permet veure l'estat de salut d'una llengua.

L'especialista destaca que, entre els diferents tipus de neologismes («paraules que encara no estan incloses en els diccionaris»), els que més interessen són «els espontanis», com ara els que apareixen en els mitjans de comunicació. D'això, se n'ocupa des de fa vint anys l'Observatori de Neologia, que recull sistemàticament els neologismes publicats en els diaris tant en català com en castellà. També existeix una xarxa d'observatoris de totes les llengües romàniques. «Al setembre vam posar en marxa una nova xarxa que recull els neologismes de les diferents varietats del català», va explicar la professora en roda de premsa.

+ Joan Martí i Castell, **Salvador Giner**, Carmen Pérez Vidal i Teresa Cabré, ahir, durant la roda de premsa. Foto: JORDI PARETO

Cabré va anunciar que tenien previst demanar suport als mitjans de comunicació per tirar endavant la tasca de l'Observatori: «El nostre objectiu és promoure la neologia més enllà d'aspectes acadèmics.»

UNIÓ LINGÜÍSTICA

De la seva banda, Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica (SF) de l'Institut, va plantejar una qüestió: «Si la Unió Europea serveix per estar connectats a nivell europeu, hauríem de fer el mateix amb les llengües romàniques i constituir un nucli de poder per poder treballar plegats i intercanviar mètodes i sistemes de treball. La Unió Europea s'ha d'aplicar també a les llengües d'Europa.»

Martí i Castell va tractar d'aspectes com ara la «competitivitat de la llengua» que determina la seva vitalitat: «Una llengua competent vol dir que té recursos darrere i per això és capaç de crear nous termes.» El professor va

explicar que, entre les llengües romàniques, n'hi ha de minoritzades, com ara el català, i d'altres que no: «Les minoritzades han de fer més atenció a la genuïtat a l'hora de crear noves paraules, han de procurar controlar els estrangerismes i mirar de no introduir-los arbitràriament», una idea que comparteix amb **Salvador Giner**, president de l'IEC, per qui és important filar prim a l'hora d'acceptar neologismes en el context actual de globalització.

Alguns dels termes que analitzaran aquests dies els especialistes en el congrés són *blog*, *online*, *antisistema*, *ecosocialista* i *incívic*, extrets tots dels diaris.

El congrés ha superat amb escreix les expectatives de participació amb 230 inscrits i té la particularitat que no hi haurà traductors en cap de les diverses ponències programades, seguint tres principis bàsics: diversitat, respecte i intercomprensió.

A més, la iniciativa, la primera que s'organitza d'aquestes característiques, té voluntat de perdurar, tal com va avançar Cabré: «El nostre objectiu és organitzar una sèrie de congressos cada tres anys i també ens plantegem crear en el futur una associació internacional de neologia.»

El conseller de la Vicepresidència de la Generalitat, Josep-Lluís Carod Rovira, inaugurarà el congrés juntament amb altres personalitats del món acadèmic a dos quarts de set de la tarda a la sala Prat de la Riba de l'IEC.

Aquest és un servei de notícies creat pel diari [El Punt](#) i distribuït per [VilaWeb](#).

És prohibida la reproducció sense l'autorització expressa d'Hermes Comunicacions S.A.

Esta es la versión caché conservada por [iMente](#) de <http://vpamies.blogspot.com/2008/05/cineo-2008.html>. La caché de [iMente](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

Se han resaltado las palabras clave: **institut destudis catalans**

[CERCAR AL BLOC](#) | [MARCAR BLOC](#) [Bloc següent»](#)

[Crear bloc](#) | [Entra-hi](#)

Raons que rimen

En aquest diari pretenc fer la meva aportació a partir dels següents temes principals: l'actualitat de la llengua catalana; l'actualitat a Vallromanes, el meu poble; les meves lectures; llocs webs d'interès, i la paremiologia. Encara que finalment, acabaré parlant d'aquelles coses que em preocupen o que se m'acuden a cada moment.

DIMECRES, 7 / MAIG / 2008

Cineo 2008

Des d'avui, 7 de maig, fins el dissabte 10 de maig, se celebra a Barcelona [Cineo 2008](#), el **I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques**, organitzat per

l'Observatori de Neologia ([OBNEO](#)), de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada ([IULA](#)), de la Universitat Pompeu Fabra ([UPF](#)) a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans ([IEC](#)).

Ens n'avançava la notícia [Gazophylacium](#) ja fa uns mesos i també se'n fan ressò [VilaWeb](#) o al [Terminómetro](#), entre d'altres.

El portal del congrés és multilingüe i es pot consultar tota la informació en [català](#), [castellà](#), [francès](#), [gallec](#), [italià](#), [portuguès](#) i [romanès](#). No hi haurà traductors en cap de les diverses ponències programades, seguint tres principis bàsics: *diversitat*, *respecte* i *intercomprensió*.

De l'article de [Vilaweb](#), destaco les paraules de Maria Teresa Cabré, presidenta del Comitè d'organització: « *L'objectiu de la trobada, en què participaran especialistes d'arreu del món, és analitzar com es creen noves paraules, un fenomen que, segons Teresa Cabré, membre de l'IEC i catedràtica de lingüística aplicada de la UPF, permet veure l'estat d'una llengua. Els organitzadors es plantegen, a més, crear una associació*

[« Un proverbi és l'enginy d'un de sol i la saviesa de tots »](#)

(John Russell)

Cercador

Subscriu-te a

- [Escrips](#) ▼
- [Comentaris](#) ▼

Enllaços recomanats

www.refranys.com

[Planet Paremiosfera](#)

[Open Directory](#)

[Directori obert](#)

[Llengua.org](#)

[Miradas hacia la vida - Ganar al perder](#)

[Els meus preferits](#)

[Vallromanes al NET](#)

[Vallromanes, el poble](#)

[Vocabulari de paremiologia](#)

internacional estable. »

Sembla que entre d'altres termes, es debatrà sobre diversos termes extrets de la premsa, com ara [blog](#) , [online](#) , [antisistema](#) , [ecosocialista](#) i [incívic](#) .

Del [programa](#) , ampli i dens, podem destacar, a banda de les comunicacions que es faran simultàniament en 4 sales, la presentació de resultats de diferents projectes neològics, visites guiades a la seu de l'[Institut d'Estudis Catalans](#) del carrer del Carme, a banda d'altres taules rodones, presentació de pòsters i conferències. L'[índex d'autors](#) participants dona mostra de la qualitat del certamen.

Més informació, amb detall de les ponències sobre el català, a [can Puigmalet](#) .

Publicat per vpamies a [9:14 AM](#)

Etiquetes: [cineo 2008](#) , [IULA](#) , [neologia](#) , [OBNEO](#) , [UPF](#)

4 comentaris:

[Puigmalet](#) ha dit...

Seràs... Tinc un apunt per avui sobre el mateix. A la tarda el posaré, i com que sóc un caballer l'enllaçaré al teu.

D'on treus que es parlarà de 'blog'?

[7/5/08 11:24 AM](#)

[vpamies](#) ha dit...

A l'Oest informàtic s'ha de ser ràpid, foraster. :-)

Això del blog ho he llegit a la notícia de vilaweb.

[7/5/08 12:04 PM](#)

[Puigmalet](#) ha dit...

caballer? Qui ha escrit caballer? Mala nit que he passat.

Més ràpid i millor informat que jo. Avui te tinc enveja, que pica i mareja.

[7/5/08 1:16 PM](#)

[marc](#) ha dit...

A mi m'hauria agradat anar-hi. De fet, ho vaig demanar al quefe, però aquesta setmana anem molt liats.

Altres blogs de Víctor Pàmies

[Biblioteca paremiològica](#)

[Diccionari](#)

[Dites i frases fetes](#)

[Enciclopèdia paremiològica](#)

[Paremiologia catalana](#)

[Paremiologia didàctica](#)

[Paremiosfera](#)

[Refranyer català-castellà](#)

[Refranyer temàtic](#)

[Un polsim de refranys](#)

Últims articles

[Cineo 2008](#) - 07/05/2008

[Apunts simultanis: el Projecte Polaco I](#) - 05/05/2008

[Collins, quin diccionari!](#) - 05/05/2008

[Enllaços recomanats v.13.0](#) - 04/05/2008

[Programa 10 - Un polsim de refranys](#) - 03/05/2008

Arxiu

▼ [2008](#) (78)

▼ [maig 2008](#) (6)

[Cineo 2008](#)

[Apunts simultanis: el Projecte Polaco I](#)

[Collins, quin diccionari!](#)

[Enllaços recomanats v.13.0](#)

[Programa 10 - Un polsim de refranys](#)

[Novetats lexicogràfiques](#)

▶ [abril 2008](#) (22)

▶ [març 2008](#) (12)

▶ [febrer 2008](#) (22)

▶ [gener 2008](#) (16)

El català acabat de fer

NEOLOGISMES. Noves realitats, noves paraules. Així es comporta una llengua viva. Del 7 al 10 de maig es fa el I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques.

MERCÈ MIRALLES

● *Bolivarià, exitós, apoltronar...* Són neologismes. Són alguns dels neologismes més freqüents detectats el 2007 per l'Observatori de Neologia (Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra). Un neologisme és una paraula nova que serveix per parlar d'una realitat també nova. Qui els inventa, els neologismes? Els parlants, i les institucions amb competències en matèria de llengua. L'Observatori de Neologia, l'Obneo, ha organitzat el Cineo 2008, el I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques. Ja fa molt que s'està gestant.

Què fa, l'Obneo? Analitza l'aparició de paraules noves o neologismes en l'ús, tant pel que fa al català com al castellà. Té per objectiu disposar d'un corpus de neologia de gran difusió en català i en castellà, corresponent al buidatge de textos escrits i textos orals (els mitjans de comunicació són una ei-

EL PROCÉS

Els neologismes poden ser de diversa índole:

1. Neologisme formal. Paraula creada amb les regles que té la pròpia llengua (prefixació, sufixació, composició...: *sociovergència*, *pujolista*).
2. Neologisme semàntic. Neix d'atorgar un significat nou a una paraula ja existent: *virus* (informàtic); *ilapís* (de memòria).
3. Préstec o manlleu. Paraula agafada d'una altra llengua: *blog*, *online*.

na fonamental de treball); descriure i analitzar els recursos que fan servir el català i el castellà per actualitzar el seu lèxic; difondre periòdicament les noves creacions lèxiques; contribuir a l'actualització del lèxic contingut en diccionaris de llengua general... Tot i més a la seva pàgina web: www.iu-la.upf.edu/obneo/.

Ara, amb aquest congrés, volen conscienciar les institucions i la comunitat científica que els treballs sobre neologia, sobre vitalitat de les llengües a partir dels seus propis recursos, és molt important. Fins ara, expliquen, els neologismes no han estat objecte de treball a les universitats. L'Observatori, però, ja fa molt que camina. Va néixer com a grup de recerca el 1988, a la Universitat de Barcelona, i el 1994 es va incorporar a l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. Des dels seus inicis, tenia la voluntat d'ajudar a posar al dia els diccionari-

M. Teresa Cabré / Directora de l'Observatori de Neologia (Obneo)

«Per què 'bicing'? Perquè és més 'guai'»

— Si els neologismes són signe de vitalitat en una llengua, podem dir que el català té vitalitat.

— «En català es creen noves paraules.»

— I els manlleus, quin paper hi tenen, en aquesta creació de neologismes?

— «Mirem el català oral; és molt significatiu. En aquest àmbit, els neologismes més freqüents són manlleus del castellà, no pas de l'anglès. En canvi, si mirem el català escrit, la major part dels neologismes són formacions pròpies del català, i també hi ha algun manlleu: *blog*, *web*... És normal. Al costat d'això, però, hi ha moltes altres paraules que estan formades segons les regles habituals de la llengua catalana. És en l'oralitat que s'introdueixen més els manlleus d'altres llengües, i també és lògic, per una qüestió de registre. El registre oral és més espontani, controla menys el que dius...»

— S'hi pot incidir, en el comportament dels catalanoparlants en el nivell oral?

— «Si volguéssim que el català tingués més vitalitat, que conservés la fesomia de cara al futur, caldria una potenciació basada en l'educació. És a dir,

arribar a aconseguir que a la gent jove, espontàniament, li sortissin paraules noves des de dins, des de dins del català, que no fossin agafades de fora necessàriament.»

— A la pràctica, com es fa, això?

— «Des de l'educació, és clar, amb un aprenentatge viu de la llengua, no s'acaba tot estudiant gramàtica. Penseu, per exemple, en les revistes juvenils en català, que fan molta falta. Aquests mitjans fan créixer molt el coneixement de la llengua. I si comences a llegir productes d'aquest tipus vas introduint nous models a l'hora de formar paraules, tens més recursos per proveir-te a tu mateix. Els joves, tot aquest procés de què parlem, de recursos lingüístics, no el tenen racionalitzat, per tant, es tracta que a les seves vides es vagi introduint informació gairebé sense que se'n adomni. Això els donarà les bases per a la formació de paraules noves des de dins de la seva pròpia llengua.»

— Com es comporten, pel que fa a la creació de paraules noves, altres llengües veïnes? El castellà, per exemple.

— «Els recursos de creació de neologismes són els mateixos

que fem des de collir i estudiar, classificar, analitzar... I res més que això.» Posen a l'abast de les institucions responsables de la normativa i de les empreses que fan diccionaris tota la llista de paraules que apareixen als mitjans i que no són en els diccionaris.

Estàs fora del diccionari

Mediàtic, sobiranisme, macroprojecte són neologismes, tot i que no ens ho semblen. Pot fer molt temps que estan circulant. Pensem, per exemple, en *menjar escombraria*: fa molt temps que es fa servir, després d'haver catalanitzat la *comida basura*. I doncs, per què es considera neologisme? Per què els diccionaris encara no l'han recollit. El punt

que fem des de collir i estudiar, classificar, analitzar... I res més que això.» Posen a l'abast de les institucions responsables de la normativa i de les empreses que fan diccionaris tota la llista de paraules que apareixen als mitjans i que no són en els diccionaris.

Mediàtic, sobiranisme, macroprojecte són neologismes, tot i que no ens ho semblen. Pot fer molt temps que estan circulant. Pensem, per exemple, en *menjar escombraria*: fa molt temps que es fa servir, després d'haver catalanitzat la *comida basura*. I doncs, per què es considera neologisme? Per què els diccionaris encara no l'han recollit. El punt

Cabré dirigeix l'Observatori, que va néixer el 1988 a la UB, i el 1994 es va incorporar a l'Institut de Lingüística Aplicada de la Pompeu Fabra. / A.P.

per a totes les llengües. El que varia és en quina proporció s'utilitza un o altre. Ara mateix ens manllevem poques paraules del català. L'anglès, en canvi, és omnipotent, sobretot en determinats sectors. Amb la globalització, però, amb aquesta mena d'uniformització cultural que es viu, l'escenari canvia. Abans només passaven paraules procedents de l'àmbit de la tecnologia, de la infor-

màtica, ara passen paraules d'ús social: *freaky* n'és un bon exemple. En el moment que es vol donar aire de modernitat a una paraula, normalment es fa referència a l'anglès. Per exemple Bicing, el servei públic de lloguer de bicicletes de Barcelona. Per què en diuen *bicing*? Perquè és més *guai*.

— Com és el nostre comportament amb la llengua,

som oberts o més aviat conservadors?

— «Si parlem de l'espanyol, ens trobem que hi ha una contradicció. D'una banda hi ha institucions que estan molt preocupades pel purisme de la llengua però que a la vegada tenen una noció de purisme que ells mateixos diuen que és de característiques panhispàniques; és a dir, que admet diferents varietats de tal manera que es preservi, per damunt de tot, la unitat de la llengua espanyola. Com que la llengua espanyola està repartida en territoris geogràficament tan allunyats, és molt important que mantinguin d'alguna forma aquesta unitat. Les institucions tenen molt pes, però com que tenen 400 milions de parlants al darrere, la seva supervivència, la supervivència de la llengua, està garantida. I això per molt que es desfiguri. I què passa amb el català? El cas del català és una mica diferent. En primer lloc, és diferent perquè el nostre territori és molt petit. En segon lloc, és diferent perquè estem en una posició de minorització, fragmentats en diferents comunitats autònomes, amb polítiques lingüístiques diferents, amb idees diferents sobre allò que ha de ser la llengua. Això vol dir, per exemple, que tenim un País Valencià on hi ha una política completament diferent i hi ha zones de resistència del català i aquesta llengua es parla espontàniament en els nuclis més conscienciats, d'intel·lectuals, i al camp, i tenim Catalunya, on és molt més viva la presència del català espontani.»

gia més enllà del món acadèmic. Tots som fabricants de paraules. Interessa més enllà de la investigació sobre les noves paraules, de la seva utilitat per veure l'evolució de les llengües, per actualitzar diccionaris, per veure com va evolucionant el tractament d'un tema a partir de les paraules que van apareixent en la premsa...

Ja hem dit que una paraula es considera neologisme en tant que no ha entrat al diccionari. Si ens basem en les sensacions d'endeuirs de mals auguris, podríem pensar que el català està envaït per manlleus del castellà i l'anglès. La directora de l'Observatori de Neologia, Maria Teresa Cabré, ens suggereix mirar les estadístiques. La presència del manlleu no és superior a la creació de neologismes amb recursos propis del català. Al contrari, en castellà hi ha més proporció de manlleus que no pas en català. Mirem les xifres, doncs. L'any 2007 es van registrar un total de 5.375 neologismes en català, escrit i oral. D'aquests, un 3,89% eren manlleus del castellà, per exemple *a tope*. I un 10,87% eren manlleus adaptats del castellà: *ca-si*. Els manlleus de l'anglès a penes van sumar un 12% en total. La resta de manlleus eren pràcticament testimonials. La resta, un 75%, era de creació pròpia. En el cas del castellà, la quantitat de manlleus d'altres llengües és molt més elevada. Només l'anglès ja representa el 20% dels neologismes. «En el cas del castellà hi ha més relaxació, és a dir, no hi ha tanta mediació per part dels mitjans de comunicació. Mediació? Correcció. Nosaltres, els catalanoparlants, estem molt més pendents de la nostra llengua que no pas els castellanoparlants.» Si ho comparem amb altres llengües, trobem altres trets diferenciadors. En el cas del francès, per exemple, hi ha una gran presència d'escurçaments de paraules. Seria com si nosaltres féssim servir *mutes* o *mani* d'una manera natural. Nosaltres fem aquests escurçaments per cridar l'atenció, per fer una gràcia. En el cas d'Itàlia hi ha molts préstecs de l'anglès. Per què? «Per als italians, després de la Segona Guerra Mundial, tot el que suposava intervenció en la llengua era vist com una actitud pròpia d'aquell període. Els francesos, en canvi, quan es van adonar que la seva llengua reculava en el context internacional, van començar a preocupar-se.»

de referència és el diccionari. La llengua es fixa, sobretot, en el moment que les paraules entren al diccionari normatiu.

Quin és el camí que segueix el neologisme fins ser dins la norma? En el cas del català, l'Observatori fa arribar els neologismes a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i l'IEC, quan fa noves edicions del diccionari, ho té en compte. Segons quins criteris? Un dels criteris és si els termes arrelen en l'ús. Un altre dels criteris és quina imatge es vol donar de la llengua en el futur. *Narcosala*, *barbie* —aplicat a un model de dona concret—, *contacontes*, *paparazzi*...

El congrés, tornem-hi, vol desvetllar l'interès per la neolo-

Del ratolí pelut al de plàstic

● Fins no fa tant, un ratolí era simplement un animaló molest, simpàtic, esgarriós, font de pànic, símptoma de brutícia, joguina —segons si es tractava de claveguera o de companyia—. Però un dia, l'Observatori el va detectar com a neologisme. De característiques semàntiques podríem dir: ratolí com a estri relacionat amb els aparells informàtics. I un dia també va deixar de ser neologisme. Ara, aquesta accepció està inclosa en el diccionari de l'IEC.

Quins van ser els neologismes més freqüents el 2007? En la creació pròpia podem esmentar: *desajustament*, *insurgència*, *preelectoral*, *redefinir*, *antisistema*, *apoltrona*, *empastillar*, *migcamp*, *ecosocialista*, *aerolinia*, *eurozona*, *convocant*, *imputat*, *extasi*... Com a manlleus: *crac*, *look*, *déjà vu*... És interessant veure, per exemple, els manlleus del basc més freqüents perquè ens donen pistes, tant per l'abundància com per la temàtica, la política: *kalo borroka*, *abertzale*, *herriko taberna*, *batasuna*, *euskaldun*...

EL CONGRÉS

Es fa del 7 al 10 de maig, a l'Institut d'Estudis Catalans. Com reaccionen les llengües a la necessitat de protegir la unitat i conivir amb la diversitat i el canvi? Ponents i comunicacions d'arreu del món. De 173 propostes presentades, se n'han admès 45.

«'Tio', vindràs al 'botellón'?»

Els manlleus provinents del castellà vénen sobretot de la convivència al carrer, de l'espontaneïtat de la llengua oral. I gairebé sempre tenen el mateix color: «bueno», «pues», «algo», «ademés»

M.M.

● «Vale tio. a lo millor quedem per fer botellón a tope. Portaràs aquest bolso tan hortera?» Unes frases farcides de termes manlleuats del castellà. Si mirem altres llengües, hi ha més riquesa: *lobby, mail, souvenir, voyeur...* L'Observatori va recollir el 2006 6.793 neologismes en català i 4.832 en castellà. El 2007, 5.387 en català i 4.174 en castellà. Quins van ser els més freqüents el 2007 en el català escrit? *Aerolínia, abertzale, escliar, mediàtic, blaugrana, ecosocialista, fashion, kale borroka...* Aquests neologismes evidencien quins són els temes més tractats als mitjans. I si els mitjans són el mirall de la societat, són els temes que hi ha al carrer: si *aerolínia* ocupa el primer lloc és perquè els vols barats ens interessin molt? I què podem dir d'*abertzale*? Ara, si a la llista del català escrit hi afegim el català oral, ens trobem que els 10 neologismes més freqüents del 2007 no destaquen per la seva bellesa creativa: *bueno, pues, aviam, tio, algo, inclús, aerolínia, tele, después, aixins*. Si ara observem les xifres del 2006,

Els joves al carrer. Un dels objectius seria proveir-los de recursos: per què *disfrutar* si podem *gaurir*?

què ens trobem? Tres quarts del mateix. I si escollim els 10 més freqüents i hi incloem el català oral? *Bueno, pues, aviam, algo, inclús, tio, aerolínia, ecosocialista, escliar, llavòrens. Ecosocialista* apareix a la llista el 2006 i no el 2007. Als mitjans, a la societat, els interessava un any enrere?

Com ens comportem els catalanoparlants en el frec a frec amb el castellà? I diu Maria Teresa Cabré, la directora de l'Ob-

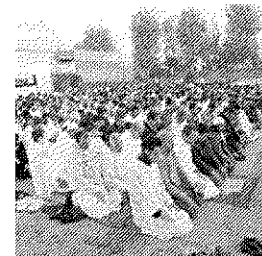
neo: «El catalanoparlant és molt permisiu. Quan es diu que no hi ha conflicte, és cert. D'una banda, perquè la idea que no hi hagi enfrontaments per qüestions de llengua la portem molt endins. I ens molesta quan hi ha alguna declaració a la premsa que diu que hi ha conflicte lingüístic a Catalunya. D'altra banda, és veritat que el catalanoparlant, com que és bilingüe, quan hi ha un grup mixt, passa d'una manera molt fàcil a la llengua que se suposa que tothom coneix. Des de les institucions ja s'intenta treballar aquest aspecte, no en el sentit de rebutjar l'altre, sinó al contrari, per propiciar la integració, que el català sigui la llengua vehicular dels grups mixtos quan són grups instal·lats a Catalunya.»

Busca, troba, tria i compara

● L'Observatori de Neologia, entre molts altres projectes, ha constituït xarxes d'observatoris, els quals tenen com a objectiu comparar com creixen les diferents varietats d'una llengua o diferents llengües. Es desenvolupen harmònicament? Quins recursos utilitzen? En aquest moment hi ha una xarxa que agrupa les llengües romàniques. Serveix per comparar llengües. I hi ha una altra xarxa que compara varietats de l'espanyol a Llatinoamèrica en relació amb l'espanyol peninsular. Recentment s'ha obert un observatori per a les varietats del català: Neoxoc. No hi ha dades encara. Serà interessant fer comparacions entre Alacant, València, Girona o la Franja. Mentrestant, podem consultar bases de dades, com ara la del cercador Obneo, amb neologismes dels mitjans, escrits i orals, en català i en castellà, recollits des del 1992.

Una actitud ideològica: «antibushisme»

● Els fenòmens migratoris tenen el seu paper en la formació de neologismes. Com ja s'ha dit, els neologismes són un reflex dels canvis culturals, d'allò que es cou. *Antibushisme*. Aquest neologisme és ben propi dels temps que corren. A propòsit de la immigració i/o la política internacional relacionada amb el món islàmic, tenim: *burka, hijab, mujahidí, chilaba, talibà, gihadista...* I molts altres termes que ja no són neologismes, és clar. Es pot dir, però, que moltes paraules de les llengües dels immigrants han passat al vocabulari comú? Poques. En tot cas, són termes culturals. És a dir, tenim *cuscús* com a terme normalitzat, però és un culturalisme que hem importat a la llengua: n'hem agafat el costum i també la paraula.

La immigració fa aportacions.

El català és viu, es parla espontàniament. És cert, però, que els contextos canvien. Cal valorar especialment la immigració castellanoparlant, que ha creat un entorn nou al català. Diu Maria Teresa Cabré: «Una cosa és la immigració no castellanoparlant que va a parar a un territori on aprendre una llengua nova ja està assumit que és el que cal per integrar-s'hi, i una altra cosa és quan un nouvingut arriba a Catalunya, parlant la llengua de l'Estat, i, com que en el seu imaginari arriba a una part de l'Estat espanyol, el castellà que ja parla de tota la vida, la seva llengua pròpia, materna, li ha de permetre moure's. I de fet es pot moure per Catalunya en castellà!»